

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. július 24.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. július 24.

bb. 1. munkához kezdett a népfront budapesti helytörténeti bizottsága - levéltári kutatások, műemlékvédelem, helytörténeti filmek a tervekben

i di/tm/gy/sr

1961. július 24.

a hazafias népfront budapesti bizottságánál tájékoztatták az mti munkatársát a központi helytörténeti bizottság terveiről, céljáról.

- ez az új testület rendszeressé teszi a budapesti kerületek egy részében már megindult helytörténeti kutatásokat. segítséget nyújt az általános-iskoláknak az ugynevezett környezetismereti oktatáshoz. elgondolásait egyeztette a fővárosi tanács-csal és több más érdekelt intézménnyel, szervezettel.

- első lépésként a főváros valamennyi kerületében megalakulnak a népfront helytörténeti akcióbizottságai. az új testületekbe meghívják a pedagógusokat, s mindazokat, akik szívesen vállalkoznak a hagyományok ápolására. a helytörténeti kutatásokba bevonják majd az uttörőcsapatokat, történelmi szakköröket is. ugyyszólván a társadalom minden rétegének közreműködésével, előre meghatározott terv szerint, már a közeljövőben megkezdődik a sokoldalú kutató-gyűjtőmunka. a helytörténeti bizottságok tagjai a különféle levéltárakban, hírlaptárakban, a kerületi tanácsok irattáraiban felkutatják a volt előljárósági okmányok érdekesebb példányait. ezen kívül megszólaltatják a kerületek legidősebb lakóit, s visszaemlékezéseiket, elbeszéléseiket magnetofon-szalagra rögzítik.

a helytörténeti akcióbizottságok védnökséget vállalnak a kisebb műemlékek felett. a rendbehozott műemlékek széleskörű ismeretetésére városnéző sétákat rendeznek. ezenkívül előadásokat tartanak egy-egy kerület kialakulásának, fejlődésének történetéről, a helytörténeti akcióbizottságok amatőr fotósok és filmesek bevonásával fényképsiállításokat rendeznek és keskenyfilmeket készítenek. az öntevékeny helytörténeti kutatások eredményeiből, a felkutatott dokumentumokból, emléktárgyakból pedig állandó jellegű kiállításokat rendeznek művelődési házak, iskolák, stb. szobáiban mutatják be a gyűjteményt.

/mti/

Geo

[Handwritten signature]

bb. 2. analógiás számológép a kutatómunka és a gyakorlat szolgálatában

i ms/gy/fm

1961. július 24.

a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézetében február óta használják a szovjet gyártmányú mn 7 típusú univerzális differenciálanalizátort. a munka tapasztalatairól fenyő istván professzor a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- az mn 7-es gép az analógiás számológépek csoportjába tartozik. az analógiás gépek előnye, hogy kisméretűek és sokkal olcsóbbak, mint a digitális rendszerű elektronikus számológépek. olyan problémák megoldására alkalmasak, ahol korlátozott, mintegy 5 százalékos pontosság is elegendő, viszont az eredményt azonnal akarjuk látni. a mi gépünk differenciálegyenletek megoldására való. ez a szovjet gyártmányú differenciálanalizátor igen megbízható. kényelmesen kezelhető, s nem annyira kényes, mint sok nyugati gép. programozása nagyon egyszerű és áttekinthető, egy szempillantás alatt meg lehet állapítani, milyen program van a gépben. ez sok tévedéstől kiméli meg a szakembert.

- igen előnyösen használjuk gépünket a matematikai kutatásokban. olyan differenciálegyenlet megoldásához, ami négy napig tartott gyakorlati kézigépes szakembernél, a géppel - a táblázatok elkészítését is beleértve - mindössze másfél-két órára volt szükség.

- a differenciálegyenletek gyakorlati alkalmazása eléggé széleskörű. a gépet eddig több, fontosabb kérdés megoldásához használták a matematikai kutató intézetben. nényi alfréd akadémikus, az intézet igazgatója, munkatársaival például megállapította, milyennek kell lennie az egy, illetőleg a több árucikket árusító boltok raktárkészletének, hogy a vevők lehetőleg mindig megkapják a keresett árucikket, ugyanakkor a raktárban minél kevesebb felesleges készletet tartanak. a megoldásnál figyelembe kellett venni, hogy az egyes boltoknak raktárkészletük ki-gészítésére meghatározott pénzüsszeg áll rendelkezésükre. nehéz feladat volt olyan jelzőszám kidolgozása, amely az optimális raktárkészletet mutatja. a gép nagyon megkönnyítette a kutatók munkáját, mert gyorsan ellenőrizhették elgondolásaik helyességét, a feltett kérdésre a választ megadhatták.

/folyt. köv./ 6. ^{oo}

- 2 -

bb. 2. / analógiás számológép.... 1. folyt./ gy

- freud géza professzor és társai egy tüzeléstechnikai berendezés tervezésekor a helyes levegőadagolás meghatározására használták gépünket. a túlzott levegőadagolás ugyanis hűt, kevés levegőnél pedig a tökéletlen elégés miatt csökken a berendezés hatásfoka. a gép segítségével viszonylag gyorsan megállapíthatták, hogy milyen legyen a beömlő csatorna profilja.

- felhasználható a gép „modellezésre”, is. ez alatt azt értjük, hogy valamely szerkezet fizikai tényezőit elektromos tényezőkkel fejezzük ki. például egy autórugó ellenállását elektromos ellenállásban, a ráható megterhelést feszültségben kifejezve, ki lehet számítani, hogyan viselkedik a rugó a különböző igénybevételekkor.
/mti/

..

bb. 3. közlekedési park az angyalföldi gyermekeknek - aluljárók, jelzőlámpák az utcák kereszteződésénél - uttorókat képeznek ki a forgalom irányítására

i lv/gy/sr

1961. július 24.

angyalföldön, a béke utca és a kilián györgy utca közötti, mintegy kétholddas szabad területen a tanács, a kisz-bizottság és a hazafias népfront kezdeményezésére a gyermekeknek közlekedési parkot építenek, ahol játék közben megtanulhatják a közlekedési szabályokat is. a kerületi fiatalok már hozzákezdtek a munkához, s szabadidejükben, szombat- és vasárnaponként több ezer óra társadalmi munkát végeznek majd. először a téren levő felvonulási épületet bontják le, majd közlekedési szakemberek irányításával műutakat építenek és keskenyvágányú villamossíneket fektetnek le. a közlekedési park előreláthatólag a jövő évben készül el.

a tervek szerint a parkban lesz utcakereszteződés, jelzőlámpa, villogó, egy- és kétirányú közlekedési ut és zsákutca is. ezeken az utvonalakon helyezik el a gépjárműveket figyelmeztető táblákat, parkirozóhelyeket, amelyek a gyermekekkel megismertetik a kresz legfontosabb szabályait. ezenkívül egyes helyeken sorompót és aluljárót is építenek.

a park felszereléséhez tartozó közlekedési eszközöket a kerületi autójavitó vállalatok kisz-szervezetei társadalmi munkában készítik el. az utakon kézi, vagy lábmeghajtású személy- és teherautók közlekednek majd.

/folyt. köv./ 6. ^{oo}

- 3 -

bb. 3. /közlekedési park.... folyt./ gy

Lesz trolis és autóbusz, valamint villanymeghajtású kisvillamos is. a közlekedési eszközök vezetésére a helyszínen tanítják meg a pajtásokat. a rendőri teendők ellátását, a forgalomirányítást és a rendfenntartást is az uttorók végzik.

a közlekedési utvonalak közötti területeket parkosítják, fákat, diszbokrokat, virágokat ültetnek, a járdák mellett pedig színes padokat helyeznek el. a későbbiekben az utak, a sétányok mentén elárúsító pavilonokat építenek, ahol édességeket, hűsítőitalokat, gyümölcsöt és játékot árúsítanak.

/mti/

bb. 5. Irodalmi előadás több mint száz üzemben - irodalmi matiné fiataloknak - az irodalmi színpad készül a jövő évre

i v-s/gy/sr

1961. július 24.

az irodalmi színpad vezetői összeállították a jövő évad műsortervét. a színpad az új évadot szeptember közepén, bemutatóval kezd: emlékműsort tartanak a fasizmus éveiben mártírhaltált halt nagy spanyol költő, federico garcia lorca halálának 25. évfordulója alkalmából. az est műsorát andrási gyula állítja össze. ikarustól - a mitológia szerint az emberiség első merész uttorójától - gagarinig - a teljesült valóságig - vezeti el a nézőket az utazás a holdba című irodalmi összeállítás. az utca vidám, szatirikus költészetét az utca éneke című est foglalja egybe. a születésnap című műsor ascher oszkár, ilosvay katalin, horváth ferenc és gáti józsef tolmácsolásában kerül a színházlátogatók elé. áprily lajos idahegyi pásztorok és robert merle: sziszifusz és a halál című egyfelvonásosát egy műsorban mutatják be. a mai magyar költők műveit szövegezik meg neves előadóművészek a reggeltől-reggelig című műsorban. a szerelmi múzeum című vidám zenés összeállítás ugyancsak érdekesnek ígérkezik.

a legszebb műfordításokat hallhatják a nézők a modern orfeusz című műsorban. halhatatlan kegyes címmel a költészet és a muzsika muzsisi szótalnak meg majd estéről-estére. színre kerül a talpnyaló temetése című irodalmi kabaré, amelyben ma élő humoristák legjobb szatirikus elbeszéléseiből, karcolataiból, jelenteiből állítanak elő műsort. a következő évadban is rendszeresen műsoron tartják a magyar költészet gyöngyszemeit csokorba foglaló nagyszerű a muzsák nyomában című, és az én, françois villon című előadást.

/folyt. köv./: 6. ^{or}

- 4 -

bb. 5. /irodalmi előadások.... folyt./ gy

az irodalmi színpad az elmúlt évadban is egyik főfeladatának tekintette, hogy színvonalas irodalmi műsorokat mutasson be a budapesti gyárak dolgozóinak. tavaly több mint száz fővárosi üzemben rendeztek irodalmi esteket ady endre, vörösmarty mihály, józsef attila műveiből és ünnepi műsorokkal emlékeztek meg a gyárakban április 4-ről, november 7-ről és más jelentős évfordulókról. az előadások sikere azt bizonyította, hogy a munkások szeretik és igénylik a színvonalas szórakozást, érdeklődnek a világirodalom klasszikusainak és a mai irodalomnak kiemelkedő alkotásai iránt. ezért a jövő évadban is - gondosan megválogatott, színvonalas, értékes irodalmi összeállításokkal - mintegy száz budapesti üzemben tartanak előadásokat.

az irodalmi színpad a jövő évadban a középiskolák és általános iskolák tanulóival is megismerteti a világirodalom kiemelkedő alakjait és legszebb műveiket. vasárnaponként irodalmi matinékat rendeznek, mintegy ötven-hatvan ifjúsági előadást, amelyeken az antik-görög és római - irodalom, a reneszansz költészet, a polgári realista költők és a szocialista irodalom és költészet szerepel majd. ezeket az előadásokat részben a helyszínen, a közép- és általános iskolákban, részben az irodalmi színpadon rendezik.

/mti/

bb. 4. osztrák, cseh, lengyel és olasz vendégkarmester budapesten - fischer annie martonvásáron, ferencsik jános budapesten és ferencsik jános augusztusi hangversenyeken

i fe/gy/sr

1961. július 24.

a komoly zene kedvelőinek gazdag hangversenyprogramot ígér augusztus. a károlyi-kerti hangversenyek sorozatát a magyar állami hangversenyzenekar koncertje nyitja meg augusztus 2-án. vezényel lukács erwin, közreműködik zempléni kornél zongoraművész. a műsoron mozart, csajkovszkij, richard strauss és kaçosa műveivel szerepelnek. a beethoven-estet 5-én rendezik martonvásáron, amelyen fellép fischer annie is. az állami hangversenyzenekart lehel györgy vezényli: a coriolan-nyitány, a g-dur zongoraverseny és a 3. /eroica/ szimfónia hangzik el. az idén vált ismeretessé, mennyire alkalmas a városmajori szabadtéri színpad hangversenyek rendezésére: akusztikája még a hangerősítőt is fölöslegessé teszi.

/folyt. köv./: 6. ^{or}

- 5 -

bb. 4. / osztrák, cseh, lengyel..... 1. folyt./ gy

az augusztus 6-i mozart-esten antal imre zongoraművész működik közre és az állami hangversenyzenekart sándor frigyes vezényli. a kis éji zene, a d-moll zongoraverseny és a jupiter-szimfónia csendül fel. ugyanitt tartják meg augusztus 13-án a strauss-estet, a vendégkarmester johann strauss unokája, eduard strauss lesz. a kiváló osztrák dirigens korábban a bécsi konzervatóriumban vezette az operatanszakot. bejárta egész európát és vezényelt japánban is. az év tavaszán kairóban lehár a vig özvegy című operettjét tantította be, amelyet az ősszel mutatnak be. ugyancsak ő vezényli a károlyi-kert soron következő, augusztus 15-i hangversenyét. a magyar állami hangversenyzenekar schubert, mozart és johann strauss-műveket ad elő. kiemelkedő zenei eseménynek ígérkezik az augusztus 18-i és 19-i hangverseny a károlyi-kertben. ferencsik jános vezényel és werner mária, komlóssy erzsébet, bartha alfonsz, faragó andrás és a budapesti kórus működik közre. beethoven 3. leonóra nyitánya és a 9. szimfónia szerepel a műsoron.

ferencsik jános vezényli augusztus 20-án az állami hangversenyzenekar haydn-hangversenyét fertődön. a műsoron a g-dur szimfónia, a gondokaverseny és a c-dur szimfónia hangzik fel, dénes vera közreműködésével.

az augusztus 23-i hangversenyen csehszlovák karmestert üdvözölhetünk, václav smetacek személyében, aki 1942 óta a cseh szimfonikus zenekar és a cseh szimfonikus filmzenekar karmestere és a zeneművészeti főiskola tanára. számos külföldi díjat nyer. a budapesti hangversenyén dvorák g-dur szimfóniája, gershwin f-dur zongoraversenye és grafé grand kanyonja csendül fel. a zongoraversenyt petri endre játssza. a következő vendégművész bogdan wodicko lengyel karmester, a varsói filharmónai volt vezető karnagya, jelenleg a varsói opera igazgatója és művészeti vezetője. hosszabb ideig izlandban is működött: augusztus 25-én a károlyi-kertben mutatkozik be a fővárosi közönségnek. a hangversenyen nemes katalin zongoraművész közreműködésével haydn g-dur szimfóniája, hacsaturján zongoraversenye és beethoven 7. szimfóniája szerepel. a más szimfonikusok romantikus estjének műsorán wagner, mendelssohn műveit, és dvorák új-világ szimfóniáját erdélyi miklós vezényli, simor andrás közreműködésével. a hangversenyt augusztus 27-én a városmajori szabadtéri színpadon tartják. a napon két utolsó napján a károlyi-kertben mutatkozik be a magyar állami hangversenyzenekar élén, nino sanzogno, a milánói scala karmestere. nevéhez fűződik számos 20. századbeli opera és szimfonikus mű bemutatása. nagy sikerrel vendégszerepelt már dél- és nyugat-európában, dél-afrikában, dél-amerikában, izraelben és másutt. a budapesti hangversenyen rossini: az olasz nő algirban nyitány, respighi: róma kutjai és berlioz: fantasztikus szimfónia című művek hangzanak el, a magyar állami hangversenyzenekar előadásában.

/mti/

6.05

bb. 6. három óra helyett 15 perc - ujtás segítségével 12-szere-sére gyorsították a fűrészek furásának műveletét a budapesti szerszámgépgyárban

1 sl/gy/ki

1961. július 24.

a budapesti szerszámgépgyár esztergámhelyében eddig az esztergapadok fűrészek megmunkálása volt az egyik legbonyolultabb munka. a 76 centiméter hosszú orsó furatát csak a munka hetvenhatszori megszakításával tudták elkészíteni, mert minden centiméter után le kellett állni, hogy a keletkezett forgácsot újra és újra eltávolítsák. kerekén három óra hosszat tartott amíg a fűrészpárral végigérték a fűrészt. a hosszadalmas munka különösen az esztergályosokat és a csiszolókat érintette, mert a fűrészeket később kapták meg a fűrészekről, ezért zedoma józsef esztergályos, gál albert horizontális és czagányi sándor csiszoló ujtást dolgozott ki a fűrészi művelet gyorsítására. nagy nyomású, de kisméretű olajszivattyút készítettek, amely furás közben egy csövön keresztül kifuvatja a furatból a keletkezett forgácsot és így a forgács eltávolítása miatt egy pillanatra sem kell leállnia a gépnek, egyben a szivattyú le is hűti a folyamatos gyorsabb munka közben felmelegedő kést és anyagot. az új eljárással most készült el az első harminc fűrészes, mégpedig mindegyik a szokásos három óra helyett 15 perc alatt.

/mti/

..

bb. 7. hétezer új telefonelőfizető, 259 millió beszélgetés fél év alatt - a pesti kíváncsiszkodás mérlege: több mint tizenötmillió különleges érdeklődés

1 kf/gy/ki

1961. július 24.

az ország távbeszélő hálózatának fejlesztéséről és a telefonforgalom alakulásáról ad számot többek között a postavezérigazgatóság érdekes félévi statisztikája. a jelentésből az tűnik ki, hogy a telefonközpontoknál jelentős változás nem történt. a forgalom ismét növekedett. az automata központi hálózat csupán a badacsonyi 100 állomásos központtal bővült. ugyancsak vidéken 1500 állomással növekedett a kérikészítésű központok befogadóképessége, oroszlányban 340 állomásos, fehérgyarmaton 240 állomásos, dunavecscén pedig 110 állomásos központ működik az eddigi kisebb helyett. a szűk lehetőségeken belül „csinján bánt”, a posta a központok meglévő szabad állomásait.

/folyt. köv./ 6.05

bb. 4. / osztrák, cseh, lengyel..... 1. folyt./ gy

az augusztus 6-i mozart-esten antal imre zongoraművész működik közre és az állami hangversenyzenekart sándor frigyos vezényli. a kis éji zene, a d-moll zongoraverseny és a jupiter-szimfónia csendül fel. ugyanitt tartják meg augusztus 13-án a strauss-estet, a vendégkarmester johann strauss unokája, eduard strauss lesz. a kiváló osztrák dirigens korábban a bécsi konzervatóriumban vezette az operatanszakot. bejárta egész európát és vezényelt japánban is. az év tavaszán kairóban lehár a vig özvegy című operettjét tantította be, amelyet az ősszel mutatnak be. ugyancsak ő vezényli a károlyi-kert soron következő, augusztus 15-i hangversenyét. a magyar állami hangversenyzenekar schubert, mozart és johann strauss-műveket ad elő. kiemelkedő zenei eseménynek ígérkezik az augusztus 18-i és 19-i hangverseny a károlyi-kertben. ferencsik jános vezényel és werner mária, komlóssy erzsébet, bartha alfonsz, faragó andrás és a budapesti kórus működik közre. beethoven 3. leonóra nyitánya és a 9. szimfónia szerepel a műsoron.

ferencsik jános vezényli augusztus 20-án az állami hangversenyzenekar haydn-hangversenyét fertődön. a műsoron a g-dur szimfónia; a gordónkaverseny és a c-dur szimfónia hangzik fel, dénes vera közreműködésével.

az augusztus 23-i hangversenyen csehszlovák karmestert üdvözölhetünk, václav smetacek személyében, aki 1942 óta a cseh szimfónikus zenekar és a cseh szimfónikus filmzenekar karmestere és a zeneművészeti főiskola tanára. számos külföldi díjat nyert. nevéhez fűződik budapesti hangversenyén dvorák g-dur szimfóniája, gershwin f-dur zongoraversenye és grafó grand kanyonja csendül fel. a zongoraversenyt petri endre játssza. a következő vendégművész bogdan wodicko lengyel karmester, a varsói filharmónai volt vezető karnagya, jelenleg a varsói opera igazgatója és művészeti vezetője. hosszabb ideig izlandban is működött: augusztus 25-én a károlyi-kertben mutatkozik be a fővárosi közönségnek. a hangversenyen nemes katalin zongoraművész közreműködésével haydn g-dur szimfóniája, hacsaturján zongoraversenye és beethoven 7. szimfóniája szerepel. a más szimfónikusok romantikus estjének műsorán wagner, mendelssohn műveit, és dvorák új-világ szimfóniáját erdélyi miklós vezényli, simor andrás közreműködésével. a hangversenyt augusztus 27-én a városmajori szabadtéri színpadon tartják. a hónap két utolsó napján a károlyi-kertben mutatkozik be a magyar állami hangversenyzenekar élén, nino sanzogno, a milánói scala karmestere. nevéhez fűződik számos 20. századbéli opera és szimfónikus mű bemutatása. nagy sikerrel vendégszerepelt már dél- és nyugat-európában, dél-afrikában, dél-amerikában, izraelben és másutt. a budapesti hangversenyen rossini: az olasz nő algírban nyitány, respighi: róma kutjai és berlioz: fantasztikus szimfónia című művek hangzanak el, a magyar állami hangversenyzenekar előadásában.

/mti/

6.05

bb. 6. három óra helyett 15 perc - ujtás segítségével 12-szere-sűre gyorsították a főorsók furásának műveletét a budapesti szerszámgépgyárban

1 sl/gy/ki

1961. július 24.

a budapesti szerszámgépgyár esztergámhelyében eddig az esztergapadok főorsóinak megmunkálása volt az egyik legbonyolultabb munka. a 76 centiméter hosszú orsó furatát csak a munka hetvenhatszori megszakításával tudták elkészíteni, mert minden centiméter után le kellett állni, hogy a keletkezett forgácsot újra és újra eltávolítsák. kereken három óra hosszat tartott amíg a furógéppel végigérték a főorsón. a hosszadalmas munka különösen az esztergályosokat és a csiszolókat érintette, mert a fő-orsókat később kapták meg a furósoktól, ezért zedoma józsef esztergályos, gál albert horizontális és czagányi sándor csiszoló ujtást dolgozott ki a furási művelet gyorsítására. nagy nyomású, de kisméretű olajszivattyút készítettek, amely furás közben egy csövön keresztül kifumatja a furatból a keletkezett forgácsot és így a forgács eltávolítása miatt egy pillanatra sem kell leállnia a gépnek, egyben a szivattyu le is hűti a folyamatos gyorsabb munka közben felmelegedő kést és anyagot. az új eljárással most készült el az első harminc főorsó, mégpedig mindegyik a szokásos három óra helyett 15 perc alatt.

/mti/

bb. 7. hétezer új telefonelőfizető, 259 millió beszélgetés fél év alatt - a pesti kíváncsiszkodás mérlege: több mint tizenötmillió különleges érdeklődés

1 kf/gy/ki

1961. július 24.

az ország távbeszélő hálózatának fejlesztéséről és a telefonforgalom alakulásáról ad számot többek között a postavezérigazgatóság érdekes félévi statisztikája. a jelentésből az tűnik ki, hogy a telefonközpontoknál jelentős változás nem történt. a forgalom ismét növekedett. az automata központhálózat csupán a badacsonyi 100 állomásos központtal bővült. ugyancsak vidéken 1500 állomással növekedett a kézikészítésű központok befogadó-képessége, oroszlányban 340 állomásos, fehérgyarmaton 240 állomásos, dunavecscén pedig 110 állomásos központ működik az eddigi kisebb helyett. a szűk lehetőségeken belül „csinján bánt”, a posta a központok meglevő szabad állomásait.

/folyt. köv./ 6.05

bb. 7. / hétezen új folyt./ gy

a fővárosban 4 587, vidéken pedig 2 420, összesen tehát 7 007 új előfizetői telefonállomást szereltek fel, az adatokból kitűnik, hogy félév alatt mennyit beszélt az ország. Budapestben 169 millió, vidéken pedig 90 millió helyi telefonbeszélgetést számoltak meg.

a posta különleges szolgáltatásainak forgalma némi képet ad a pesti ember kíváncsi természetéről. félév alatt ugyanis több mint 15 milliószor válaszoltak a szolgálat dolgozó, automata berendezései. a pálmát most is, mint mindig, a pontos idő szolgálat vitte el, hiszen tizenkét és tizenháromezerrel mondta meg hány óra van. az „egyszerű”, tudakozó dolgozóinak másfél millió kérdésre kellett felelnie. a totó-lottó eredményeket csaknem félmillió érdeklődővel közölték. a telefon mesének 156 000 hallgatója volt, s az előfizetőket több mint háromszázszázszor ébresztették a kért telefoncsengetéssel.
/mti/

bb. 8. van-e elég taxi, vagy nincs - nyáron három ízben jelentkezik csúcsforgalom a taxivállalatnál - nehézségek a kelenföldi pályaudvar környékén - hétfőn reggel a későnkézők rohanják meg a kocsikat

ihbj/gy/vg

1961. július 24.

a balaton partjáról a déli pályaudvarra érkező utasok sokszor panaszkodnak: nincs taxi az állomás előtt, s így kénytelenek busszal, villamossal hazatérni, pedig sok a podgyász. még rosszabb a helyzet kelenföldön, ugyanakkor előfordul, hogy egy-egy taxiállomáson 8-10 kocsi várakozik. mi az igazság a „taxi ügyben”, erről tájékoztatta az mti munkatársát a taxivállalat vezetője.

- ezek és tizezrek tanuszkodhatnak, - hangsúlyozták a taxivállalatnál - ez a szolgáltatás lényegesen jobb, mint pár évvel ezelőtt. érdemes azonban azt is megnézni, hol jelentkezik a nehézség. nyáron az első csúcs: reggel fél hattól fél nyolcig tart. zömében a pályaudvarokra igyekeznek az utasok, hétfőn pedig a későnkézők veszik igénybe a taxit. ilyenkor megnövekszik a forgalom a nyugati pályaudvar környékéről újpest felé, a mórlicz zsigmond körtérről albertfalva felé. igen nagy a forgalom a csütörtökön reggel, amikor az üdülők indulnak utnak, szombaton és vasárnap reggel, amikor a kirándulók sietnek a vonatokhoz. a korareggleli forgalomra jellemző, hogy óránként 300-320 taxi hajt fel például a déli pályaudvar indulási oldalára. fél nyolctól negyed tízig megcsappan a forgalom, majd utána - a második csúcsban - a nyugati pályaudvarra, a keleti pályaudvarra sorra érkeznek a vonatok, amelyeknek utasai kocsit keresnek.

/fol. t. köv./

6.0

Lelli

- 8 -

bb. 8. / van-e elég taxi..... 1. folyt./ gy

fél tizenkettő után ismét lanyhulás jelentkezik egészen délután fél négyig. a legnehezebb a helyzet, szinte megoldhatatlan, délután fél négytől este tízig, különösen pedig 19 és 21 óra között. két óra leforgása alatt körülbelül husz nagy szerelvény érkezik a déli-, a nyugati- és a keleti pályaudvarra, s mindegyik vonat körülbelül nyolcvan-száz „taxiutast”, hoz. egy-egy vonathoz tehát száz-százhusz kocsit kell összpontosítani, majd 8-10 perc múlva ismét ugyanannyit, mert érkezik a következő szerelvény. ugyanakkor szombatonként 300 kocsit kell az esküvőkhöz adni. a taxivállalat 880 kocsijából valamennyi forgalomképes autó a pesti utcákon tartózkodik, ilyenkor azonban 1 500 - 2 000 taxi sem lenne elég. itt bizony nincs más megoldás, mint várni. a három főpályaudvarról az utasok 15-20 perc leforgása alatt elvisszük, s utasítottuk a gépkocsivezetőket: az állomás körzetében csak a taxiállomáson állhatnak meg. kétségtelen a legrosszabb a helyzet kelenföldön, amely kiesik a központi forgalomból, s pillanatnyilag nem is tudunk elég kocsit odairányítani. ez a harmadik csúcsforgalmi idő egyelőre nagyon sok gondot okoz a vállalat vezetőségének.

- este tíz óra után még mindig szép számmal akad utas nyáron is. igyekeznek haza a budapestiek a szigetről, a szabadtéri színházakból, mozikból, s a késő érkező vonatok is éppen elég utast hoznak.

a fővárosiak megkedvelték a taxit, mi sem mutatja ezt jobban, hogy ma már televíziót, szőnyeget, babakocsit, s egyéb iparcikket legszívesebben taxin visznek haza az áruházakból. esténként a zöldövezeti vendéglőkbe is szívesen rándulnak ki a fiatalok taxin. természetesen esős időben még nagyobb az igénybevétel, s ha zuhog, zápor pásztázza végig budapestet, hihetetlen roham indul meg a kocsikért.

- fejlődés van, az igények kielégítése azonban meg nem teljes, csak további új kocsik beszerzése segíthet - hangzott a tájékoztatás.

/mti/

6.0

Lelli

- 9 -

bb. 9. nagyteljesítményű gépekkel növelik a külszíni szénbányák termelését a második félévben

1 szf/gy/vg

1961. július 24.

a nehézipari minisztérium fokozottan fejleszti a külszíni szénbányákat. most készítik elő az oroszlanyi szénbányához tartozó szépvizéri külfejtést és még ebben az évben megkezdik a munkát a pécsi szénbányászati tröszt vasasi külfejtésén. nagyobb arányú új bányanyitásra az ötéves terv későbbi éveiben viszontán kerül sor. jövőre már megnyitják a visontai külszíni bánya első részét.

most elsősorban az üzemben levő külfejtés műszaki berendezéseit fejlesztik. ebben az évben a kis kotrógépekről valamennyi bányában áttérnek a nagy kotrógép-egységekre. a régi kotrók óránként 40-50 köbméter fedőréteg letakarítására képesek, az új gépegységek 150-400 köbméter óránkénti teljesítményűek. beszereznek az eddiginél nagyobb kapacitású szállítószalagokat is. az ezer milliméter széles szalagokról áttérnek az 1200 milliméteresekre. ezek gyorsabbak is, mint a kisebbek és szállítóképeségük meghaladja az óránkénti ezer köbmétert. a második félévben több ilyen kotrógépet és szállítószalagot helyeznek üzembe.

erőteljesen folytatják az ország legnagyobb külfejtésű bányájának, az ecséinek tavaly megkezdett rekonstrukcióját. az ndk-ból beszerzett két, nagyteljesítményű gép dolgozik már ott. az egyik marótárcsás kotró, amelynek egyetlen edénye 160 liter ürtartalmu, a másik pedig vágányon járó, 28-30 puttonnyal felszerelt merítékes kotró, amelynek egy-egy puttonya 475 literes. a második félévben megérkezik ugyancsak az ndk-ból az a 100 tonna önsúlyu, hernyótalpas, dieselelektromos vágányáthelyező gép, amely kiegészíti a vágányon járó merítékes kotrót. amint a kotró elvégezte munkáját a kijelölt bányarészen, a vágányáthelyező gép áttolja vágányzatát másik bányarészre, hogy oda gurulhasson és ott folytathassa munkáját. a második félévben várnak egy nagyteljesítményű, kétszintű hányórendező gépet is. az 500 tonnás gépkolosszus az eddig használt hasonló rendeltetésű berendezésektől eltérően nemcsak egy irányban, hanem egyszerre két irányban képes rendezni a letakarított meddőanyagot. a következő hónapokban jön egy 280 literes jóvestőedényű, vágányon járó kotrógép is, szénttermelésre pedig egy 350 tonna önsúlyu, korszerű kotró, amely különleges szerkezetével a szenet különválasztja a meddőtől. nyolc tíz edényének ürtartalma egyenként 315 liter.

az új gépek nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a külszíni bányák termelése az első félévi napi 430 vagonról a második félévben napi 690 vagonra, majdnem 7 000 tonnára növekszik.

/mti/

..

- 10 -

8.08
8.55

bb 10. acélzuhannyal szoritják ki a szilikózist az acélöntő- és csögyárból

1 sl/gy/vg

1961. július 24.

az acélöntő- és csögyárban a felszabadulás óta mintegy 12 millió forintot költöttek a munkafeltételek javítására, elszívóberendezéseket, darukat, öltözőket, mosdókat létesítettek. az öntvényeket azonban még ma is az egészségre ártalmas kvarchomokkal tisztítják, s a homokszemcsék belélegezve szilikózist okozhatnak. korszerűbb öntvénytisztító berendezéseket helyszűke miatt nem szerelhettek fel. a problémát mégis megoldják, a szak-szervezet kezdeményezésére ugyanis társadalmi mozgalom indult olyan korszerű öntvénytisztító létrehozására, amelynek egyes berendezéseit a föld alatt helyezik el. a szerkesztési osztály munkatársai újszerű szerkezetet konstruáltak, amely egy vaslemezekkel körülvett kabinban az acélszemcsék tömegét zudítja az öntvényre, s az acélzuhany az öntvény felületét simára tisztítja. öntvénytisztítás közben a kabinban senki sem tartózkodik, a munkás a berendezés működését kívülről irányítja.

az új tisztító berendezés felépítéséhez a gyárnak csaknem az egész kollektívája felajánlotta társadalmi munkáját, még néhány nyugdíjas is jelentkezett. a kis öntvénytisztító épületet már teő alá hozták, a gépi berendezéseket is rövidesen felszerelik és legkésőbb a harmadik negyedév végén megindul az acélzuhany, amely fokozatosan ebből a gyárból is kiszorítja az egészségre ártalmas kvarchomokot.

/mti/

..

bb. 17. két és félmillió forint a nógrádi iskolák tatarozására

vid gy/k1

1961. július 24.

nógrád megyében az elmúlt öt évben százhuszonöt új iskolai tanterem épült. ludányhalászi községben például nyolctantermes, tornateremmel, szertárral ellátott iskolát adtak át a múlt esztendőben.

az iskolák tatarozására is sok gondot és pénzt fordítanak. az idén két és félmillió forint jut ilyen célra. a tatarozások már megkezdődtek. sok helyen segítenek a szülői munkaközösségek is. a tatarozás utáni takarítást a legtöbb községi iskolában a szülői munkaközösségek vállalták.

/mti/

..

8.45
9.15

- 11 -

mg

bb 12. az ország egyik legkorszerűbb raktárkombinátja épül
pécsett

vid /te/s ki 1961. július 24.

Évtizedes probléma pécsett, hogy a város szívében számos üzletet, éttermet és kávéházi helyiséget raktárnak foglalnak le. Ezek felszabadítására Pécs déli részében megkezdtek az ország egyik legkorszerűbb raktárkombinátjának építését. A belvárosban csak mintaterem marad, ahol bemutatják a kiskereskedelmi vállalatoknak a készleten lévő vagy megrendelhető árufélékét. Az első, csaknem háromezer négyzetméter alapterületű, textilszerűlegnek alkalmas raktárhelyiséget a jövő évben adják át rendeltetésének, az egész kombinát pedig 1963-ra készül el. A felszabaduló helyiségeket folyamatosan visszaadják eredeti rendeltetésüknek. Ismét megnyílik a múltban igen népszerű vadászkiert vendéglő, amelyben bisztró, kávéház és étterem várja majd a vendégeket. /mti/

--

bb 14. milliőkat költenek utak korszerűsítésére, portalanítására szolnok megyében

vid/te/s ki 1961. július 24.

A mezőgazdaság nagyarányú gépesítésével szolnok megyében is megnövekedett a közutak forgalma. Tíz év alatt csaknem ötszázmillió forintot irányoztak elő az utak szélesítésére, portalanítására.

Az idén már a megye valamennyi részén dolgoznak az ut-
építők. Befejezéshez közeledik a szolnok-jászberény közötti
utszakasz szélesítése. Megkezdtek a szolnok-jászberény közötti
ut felújítását. Befejezéshez közeledik a mezőtur-tiszaföldvári
ut három és félkilométeres szakaszának korszerűsítése is.
A mezőtur-törökszentmiklós közötti közut fejlesztésére
kilencmillió forintot költenek. A kőburkolatokkal ellátott utak
jelentős részét - többtízezer négyzetmétert - bitumenes keve-
rékkel vonják be. Ebben az évben több mint hatvanmillió forintot
költenek a termelészövetkezeti városok és községek uthálózatának
javítására, portalanítására, korszerűsítésére. Ezen túlmenően
még mintegy tizenöt termelészövetkezeti gazdaság kap bekötő -
utat a megyében. /mti/

--

8.50
9.35

- 12 -

me

bb. 16. kenderáztató alagutak, új technológiai módszerek a dél-
magyarországi kendergyárakban

vid gy/ki

1961. július 24.

A délmagyarországi rostkikészítő vállalat nyolc alföldi üzemének többségét felújítják, korszerűsítik a következő években. Az eperjesi kendergyár rekonstrukciójára 27 millió forintot költenek. Már elkészült a jelenleg legkorszerűbb feldolgozási technológiát jelentő kenderáztató alagút, amelybe sinen mozgó kocsik viszik a kendert. Az alagutban a kocsikkal együtt árasztják el a kendert így megszüntették a nehéz fizikai munkát, s lényegesen meggyorsult az áztatás. A gyár most pozdorjalemez-üzemmel bővül, s modern erőtelepet is létesítenek. Ez utóbbit kétszeresen kihasználják: villamosenergiát termelnek vele, fáradt gőzét pedig a pozdorjalemez butorlapok préselésénél hasznosítják.

A vajhádi kendergyárban most épül az eperjesihez hasonló, korszerű áztató alagút. Ennek az üzemnek a korszerűsítésére, bővítésére huszmillió forintot fordítanak.

A sarkadi kendergyárban már elkészült az új típusú áztató-medence. Ebben ötezer méter lyuggatott műanyagcsövet helyeztek el. Ezek a vízbe levegőt fuvatnak, ami meggyorsítja az áztatást elősegítő baktériumok szaporodását. Így 25 százalékkal növelik az áztatásnál a termelékenységet. /mti/

--

bb. 18. új öltözők, mosdók, rend, tisztaság a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban

vid /gy/szf

1961. július 24.

Korszerű szociális berendezésekkel gazdagszik a több mint százéves mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. Részben társadalmi munkával egymillió forint értékű építkezést fejeznek be ebben az esztendőben.

A karbantartó, valamint a szerszámüzemben már elkészültek a mosdók, zuhanyozók és a kényelmes, tiszta öltözők. Az egyik épület előtt még ott látható a másfél méter hosszú, négy lábbon álló bádoggal, mely a tőkés korszakban a műhelycsarnok egyik zugában nyújtott kezdetleges tisztálkodási lehetőséget. A megváltozott helyzetet szemléltetően mutatja a pár lépésre levő, csempézett falu, hideg-meleg vízzel ellátott zuhanyozó helyiség, a hozzátartozó öltözővel. Ugyanilyen helyiségeket kapnak - a már meglévő kivül - ebben az évben a legnépesebb gyáregységeknek a végszereldeknek a dolgozói is.

Most fejezték be a hatszáz kerékpár elhelyezésére alkalmas központi fedett kerékpárgarázs építését is. /mti/

--

8.59

9.31

- 13 -

bb 12. az ország egyik legkorszerűbb raktárkombinátja épül pécsett

vid /te/s ki 1961. július 24.

évtizedes probléma pécsett, hogy a város szívében számos üzletet, éttermet és kávéházi helyiséget raktárnak foglalnak le. ezek felszabadítására pécs déli részében megkezdtek az ország egyik legkorszerűbb raktárkombinátjának építését. a belvárosban csak mintaterem marad, ahol bemutatják a kiskereskedelmi vállalatoknak a készleten lévő vagy megrendelhető árufélékét. az első, csaknem háromezer négyzetméter alapterületű, textil-résznegnek alkalmas raktárhelyiséget a jövő évben adják át rendeltetésének, az egész kombinát pedig 1963-ra készül el. a felszabaduló helyiségeket folyamatosan visszaadják eredeti rendeltetésüknek. ismét megnyílik a multban, igen népszerű vadászkiert vendéglő, amelyben bisztró, kávéház és étterem várja majd a vendégeket. /mti /

--

bb 14. milliókat költenek utak korszerűsítésére, portalanítására szolnok megyében

vid /te/s ki 1961. július 24.

a mezőgazdaság nagyarányu gépesítésével szolnok megyében is megnövekedett a közutak forgalma. tíz év alatt csaknem ötszázmillió forintot irányoztak elő az utak szűlesítésére, portalanítására.

az idén már a megye valamennyi részén dolgoznak az ut-
építők. befejezéshez közeledik a szolnok-jászberény közötti
utszakasz szélesítése. megkezdtek a szolnok-jászberény közötti
ut felújítását. befejezéshez közeledik a mezőtur-tiszaföldvári
ut három és félkilométeres szakaszának korszerűsítése is.
a mezőtur-törökszentmiklós közötti közut fejlesztésére
kilencmillió forintot költenek. a kőburkolatokkal ellátott utak
jelentős részét - többtízezer négyzetmétert - bitumenes keve-
rékkel vonják be. ebben az évben több mint hatvanmillió forintot
költenek a termelőszövetkezeti városok és községek uthálózatának
javítására, portalanítására, korszerűsítésére. ezen túlmenően
még mintegy tizenöt termelőszövetkezeti gazdaság kap bekötő -
utat a megyében. /mti /

--

8.50
9.35

- 12 -

me

bb. 16. kenderáztató alagutak, új technológiai módszerek a dél-
magyarországi kendergyárakban

vid gy/ki

1961. július 24.

a délmagyarországi rostkikészítő vállalat nyolc alföldi
üzemének többségét felújítják, korszerűsítik a következő évek-
ben. az eperjesi kendergyár rekonstrukciójára 27 millió forintot
költenek. már elkészült a jelenleg legkorszerűbb feldolgozási
technológiát jelentő kenderáztató alagut, amelybe sinen mozgó
kocsik viszik a kendert. az alagutban a kocsikkal együtt
árasztják el a kendert így megszüntették a nehéz fizikai munkát,
s lényegesen meggyorsult az áztatás. a gyár most pozdorjalemez-
üzemmel bővül, s modern erőtelepet is létesítenek. ez utóbbit
kétszeresen kihasználják: villamosenergiát termelnek vele, fáradt
gőzét pedig a pozdorjalemez butorlapok préselésénél hasznosítják.

a vajhádi kendergyárban most épül az eperjesihez hasonló,
korszerű áztató alagut. ennek az üzemnek a korszerűsítésére,
bővítésére huszmillió forintot fordítanak.

a sarkadi kendergyárban már elkészült az új típusu áztató-
medence. ebben ötezer méter lyuggatott műanyagcsövet helyeztek
el. ezeken a vízbe levegőt fuvatnak, ami meggyorsítja az
áztatást elősegítő baktériumok szaporodását. így 25 százalé-
kal növelik az áztatásnál a termelékenységet.
/mti /

--

bb. 18. új öltözők, mosdók, rend, tisztaság a mosonmagyaróvári
mezőgazdasági gépgyárban

vid /gy/szf

1961. július 24.

korszerű szociális berendezésekkel gazdagszik a több mint
százéves mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. részben társa-
dalmi munkával egymillió forint értékű építkezést fejeznek be
ebben az esztendőben.

a karbantartó, valamint a szerszámüzemben már elkészültek
a mosdók, zuhanyozók és a kényelmes, tiszta öltözők. az egyik
épület előtt még ott látható a másfél méter hosszú, négy lábon
álló bádoggal, mely a tőkés korszakban a műhelycsarnok egyik
zugában nyújtott kezdetleges tisztálkodási lehetőséget. a meg-
változott helyzetet szemléltetően mutatja a pár lépésre levő,
csempézett falu, hideg-meleg vízzel ellátott zuhanyozó helyiség,
a hozzátartozó öltözővel. ugyanilyen helyiségeket kapnak
- a már meglévő kivül - ebben az évben a legnépesebb gyáregy-
ségeknek a végszerelődének a dolgozói is.

most fejezték be a hatszáz kerékpár elhelyezésére alkalmas
központi fedett kerékpárgarázs építését is.
/mti /

--

8.59

9.31

- 13 -

bb 11 kétéves színjátszó-rendezőképző tanfolyamot indítanak
lv/gg/s sr 1961. július 24.

a népművelési intézet műsorpolitikai osztálya szeptem-
berben kétéves központi színjátszó-rendezőképző tanfolyamot
indít. a tanfolyamra azok jelentkezhetnek, akik többévi szín-
játszói, vagy legalább egyévi színjátszó-rendezői gyakorlattal
rendelkeznek. a foglalkozásokat hetenként kétszer, délután a
népművelési intézet székházában tartják meg. a jelentkezők
felvételi vizsgát tesznek, amelynek anyagáról az intézet műsor-
politikai osztálya telefonon, vagy személyesen ad felvilágosi-
tást. a hallgatók a tanfolyam elvégzése után színjátszó-rendezői mű-
ködési engedélyt kapnak./mti/

..

bb 13. két év alatt tizenhat cukrászda nyílt, nyolcszáz üzle-
tet tataroztak, százharminc boltot szakosítottak bács-kiskun
megyében

vid/te/s ki á 1961. július 24.

az utóbbi években sokat fejlődött a kereskedelmi és
a vendéglátóipari hálózat bács-kiskun megyében. 1965 óta
mintegy kétszeresére növekedett a földművesszövetkezeti cuk-
rászdák, kisvendéglők és falatozók száma, s csak az utóbbi
két esztendőben 16 cukrászdát nyitottak a falvakban.
ezenkívül 130 üzletet szakosítottak, 800 üzlethelyiséget pedig
tataroztak, illetve bővítettek. jelenleg a megye minden
második községében van korszerű, izlésesen berendezett étte-
rem és cukrászda.

a tervek szerint az idén újabb hatvanöt vendéglátóipari
és kiskereskedelmi egységet szakosítanak, s az év végére már
több mint 180 önkiszolgáló, illetve önkiválasztó bolt lesz a
megyében. az üzlethálózat fejlesztését 1959 óta mintegy
hárommillió forinttal segítette a földművesszövetkezetek tag-
sága./mti/

9.11

9.10

Laci

..

- 14 -

bb. 19. több mint egymilliárd forint értéket termelnek idén a
baranyai kisipari szövetkezetek - a legkorszerűbb vidéki ksz.
üzemeket alakítják ki pécssett

vid gy/ki

1961. július 24.

a baranyai kisipari szövetkezetek évről-évre nagyobb részt
vállalnak a lakosság ellátásából. ezévi termelésük értéke is
a terv szerint meghaladja a negyedmilliárd forintot. ez csaknem
kétszerese a három évvel ezelőttinek.

az idén igen jelentős műszaki fejlesztési feladatokat olda-
nak meg a ksz-ek, úgyhogy némely iparágban a főváros után a vidék
legkorszerűbb szövetkezeti üzemait alakítják ki. a pécsi hámán
kató fehérnemű ksz-nél például az év első felében tudományos el-
járáson alapuló, kétműszakos szalagrendszerű termelést vezettek
be. a kossuth cipész ksz a gépesítés fokozásával, jobb szervezés-
sel elérte, hogy a tervezettnél tíz forinttal kevesebb minden
pár cipő termelési költsége. ez az üzem a javítási munkákon
és jelentős exporttermelésen kívül negyvenezer pár cipő készítésé-
vel segíti a lakosság ellátását.

most szervezik át a butorgyártást. eddig a megyében tizenhat
ksz foglalkozott butorkészítéssel, ami így nem volt gazdaságos.
ezért pécssett a falpari ksz-ben modern gépekkel felszerelt,
korszerű központi nagyüzemet alakítanak ki. itt minden gépi
munkát elkészítenek. a falvakban működő ksz-ekre csak az össze-
állítás, a munkaigényes fényezés, felszerelés marad. a pécsi
üzemben felállított hidraulikus prés segítségével például mű-
szakonként tízszer annyi butorlapot állítanak elő, mint a
hagyományos módszerrel, a faanyag felhasználásában pedig körül-
belül husz százalékos megtakarítást érnek el. a jövő évben tíz-
millió forint költséggel új falpari üzemház épül pécssett. üzembe-
helyezése után nemcsak a baranyai, hanem a szomszédos tolna és
somogy megye ksz-eit is el tudja látni félkész butortermékekkel.

/mti/

..

9.11

9.10

Laci

- 15 -

bb 15. egymillió tonna szén a „szemétdombokról„ - tatabányai tapasztalatok alapján újabb meddőfeldolgozó üzemek épülnek hazánkban és külföldön

vid/szf/s te 1961. július 24.

a bányákból kikerülő meddő elhelyezése világszerte nagy gondot okoz. a meddőhegyek nagy területeket foglalnak el a mezőgazdaságtól, határt szabnak a bányászvárosok, falvak fejlődésének, lassu belső égésük gázával rontják a levegőt.

ezért nemzetközi jelentőségű a tatabányai szakembereknek az a találmánya, amely véglegesen eltünteti ezeket a „szemétdombokat„, a munkához még 1955-ben kezdtek hozzá, akkor az ugynevezett rheo-mosással csak részleges eredményeket értek el. ezzel a módszerrel - amelynek lényege az, hogy a kisebb fajsúlyú szén a víz felszínén uszók, a meddő pedig leülepszik - a hasznosítható szénnek még mintegy negyven százaléka bennmaradt a meddőben, a különválasztott szén kalóriatartalma pedig legfeljebb a háromezerháromszázat érte el. ugyanakkor csupán mintegy husz százalékkal csökkent a meddőhányók tömege.

a tröszt vezetői 1957-ben külön laboratóriumot rendeztek be, hogy kikísérletezzék a meddőhányók végleges hasznosításának a módját. kétéves kutatómunka után megszületett a tatabányai műszaki vezetők találmánya, a hidrociklonos eljárás. ezzel a módszerrel a hasznosítható szénnek már csak elenyésző, mindössze 10-15 százaléka marad benn a meddőben, kalóriaértéke

pedig mintegy négyezerháromszázra nő. ugyanakkor megtalálták a meddőhányók komplex felhasználásának a módját is: a visszamaradt anyag kiválóan alkalmas cement és téglagyártásra, bányatümedékelésre. a találmány alapján épült fel tavaly a pécsi meddőfeldolgozó, amely napi hatvan vagon kiváló minőségű adalékanyagot ad a téglagyáraknak. a tatabányai találmány alapján készülnek az újabb hazai meddőfeldolgozók tervei.

nemcsak az országban, hanem határainkon kívül is sok hasznát veszik a tatabányaiak találmányának. Lengyelországban már működik egy meddőfeldolgozó üzem és nemrég négy újabb feldolgozóra kötöttek szerződést. érdeklődnek a találmány iránt más külföldi országok is. tatabányán ezekben a napokban már az egymilliomodik tonna szén „bányásszák„ a meddőhányókból. ehhez mintegy hatmillió tonna meddőt mozgattak meg. a jövő év elején megkezdik a visszamaradt anyag felhasználását is tümedékelésre, téglagyártásra. /mti /

--

- 16 -

9.17
9.12

Leli

bb. 20. az ultrahang a fémmegmunkálás eszközevé vált

i tz/gy/vg

1961. július 24.

ma már alig van tudományos összejövétel, ahol valamilyen formában szóba ne kerülne az ultrahang felhasználásának valamelyik módszere. pedig - amint dr. tarnóczy tamás a magyar tudományos akadémia akusztikai kutatócsoportjának vezetője elmondotta - még 50 éve sincs annak, hogy az igen nagy rezgésszámu, az emberi fül számára már hallhatatlanul magas hang jelentőségét az ember kezdte felismerni.

az ultrahang nem az ember találmánya. a halak, a rákok, különböző szárazföldi rovarok, sőt valószínűleg a giliszták is hosszú évmilliók óta ultrahangon „beszélgetnek„ egymással. a denevér „szonár„ - hang-radar - készüléke is ultrahangokat bocsát ki, amelyek a közelben levő tárgyakról visszaverődnek, és éppen a visszavert ultrahangok „menetidejéből„ és visszaérkezésük irányából állapítja meg a szonár a körülötte levő akadályok helyét és keresi meg a szabad utat.

az ultrahang felhasználására az első gondolat 1912-ben született meg. a titanic katasztrófája után merült fel az az elképzelés, hogy a hajókról kibocsátott ultrahangok visszaverődéséből lehetne megállapítani a környező jéghegyek helyét. ezután az ultrahang mindinkább „divatba jött„ és rövidesen olyan csodaszernek tartották, amely minden problémát megold. az ultrahang valóban „nagyon sokat tud„ hadserege óriási: idetartoznak mindazok a hangok, amelyeknek rezgésszáma másodpercenként legalább 16 000 a felső határt ma még nem ismerjük. mesterséges uton sikerült már másodpercenként 10 000 millió rezgésszámu ultrahangot előállítani. az ultrahangok gerejesztése azonban nagyon költséges, és ez a tény természetesen határt szab alkalmazási lehetőségeiknek.

ilyen körülmények között is feltétlenül hasznos, sőt egyenesen nélkülözhetetlen ma már bizonyos anyagvizsgálatoknál. a különböző fémeket, a kerámiai anyagokat, az olyan vastag tárgyakat, amelyekre más sugarak nem tudnak áthatolni, az ultrahang kitűnően „átvilágítja„ és az anyag belsejéről tiszta képet rajzol ki. másfelől az igen vékony lemezeknek, például a repülőgépek borítóanyagainak esetleges hibáit is csak ultrahanggal lehet megkeresni, mert sokkal finomabb az összes többi vizsgálati módszereknél: már a századmilliméteres „légzárványokat„ - az anyagba szorult levegőrészecskéket - is észreveszi.

/folyt. köv./

9.25
9.14

Leli

- 17 -

bb. 20. / az ultrahang.... 1. folyt./ gy

az ultrahang újabb térhódítását jelzi ezeken a „passzív”, - tehát az anyag tulajdonságait csak feltáró, de meg nem változtató - hatásokon túl az ugynevezett „aktív”, ultrahangok alkalmazása. az ultrahangoknak - elsősorban az igen nagy intenzitású ugynevezett superhangoknak ugyanis fizikai, vegyi és biológiai hatásuk is van. a tej sterilizálása közben például a rezgések igen gyorsan váltakozó nyomó és húzó hatására a baktériumok valósággal szétszakadnak. de sikerrel alkalmazták az ultrahangot az orvosok is, elsősorban izületi és gerincbántalmak, gyulladási megbetegedések, stb. esetén. a rezgések ugyanis részint közvetlenül is gyógyítólag hatnak az idegekre és különböző szervekre, részint nagyon finom belső masszázsként alkalmazhatók.

Legújabb az ultrahang betört a fémmegmunkálás területére is. az ultrahanggal rezgetett furó például nem forogva, hanem igen apró, de rendkívül gyors ütégetéssel „csinál helyet magának”, a fémben, amikor pedig már belefuródott és mind mélyebbre hatol, olyan finoman „dörzsölgeti”, a lyuk falát, hogy annak felülete csaknem tökéletesen sima lesz. az ultrahanggal kétszázadmilliméteres pontosságú a megmunkálás. legnagyobb előnye pedig az, hogy nemcsak kör alakú, hanem bármilyen keresztmetszetű lyukat lehet vele furni az anyagba.

felhasználják ma már az ultrahangot a kész munkadarabok megtisztítására is. például az órák finom alkatrészeit, a repülőgép motorok olajvezetékeit, az optikai lencsákat semmilyen más módon nem lehet olyan alaposan megtisztítani, mint az ultrahanggal. ilyenkor a tisztítandó tárgyat folyadékba helyezik, s az ultrahanggal a folyadékot hozzák gyors rezgésbe. maga az anyag sértetlen marad, de a ráakodott bármilyen természetű szennyréteg a sűrű rezgések tökéletesen „lefeszegetik”, a felületéről.

voltak már sikeres kísérletek a fémfelületek ultrahanggal való simítására is, és úgy látszik, rövidesen sikerül ilyen módon új, az ediginél jobb forgácsolási módszereket is kidolgozni.

/mtl/

9.30
945

Zeli

- 18 -

bb 21. huszonnyolc főiskolás a hódmezővásárhelyi művésztelepen

vid fm/s ke fm 1961. július 24.

fél év alatt 34 képzőművész kereste fel a hódmező - vásárhelyi művésztelepet. jelenleg tizenketten dolgoznak a tiszá-parti alkotóházban, illetve a szomszédos termelőszövetkezetekben.

szabó iván szobrászművész vezetésével most hódmező - vásárhelyre érkezett a képzőművészeti főiskola 28 hallgatója, akik termelőszövetkezetekben készítenek rajzokat, vázlatokat. a főiskolások esténként a művelődési ház autójával ellátogatnak a környező tanyákra, szövetkezeti központokba, s a falusi népműveléssel ismerkednek.

a hódmezővásárhelyen készített alkotásaikat kiállításon mutatják be a fiatalok./mtl/

.-.

bb 22. szemléltető tár szekszárdon az ismeretterjesztő munka segítésére

vid fm/ke/s fm 1961. július 24.

a tolna megyei tanács mellett működő módszertani tanácsadó sok segítséget ad az ismeretterjesztő munkához. rendszeresen tanácsokkal látja el a művelődési otthonokat, segíti a műsorok összeállítását, az ismeretterjesztő előadásokhoz pedig az év első felében 600 filmet kölcsönzött. most jelentősen bővítik a módszertani tanácsadó munkáját. szemléltető tárat hoznak létre, amely különféle preparátumokat, képes táblákat, grafikonokat és egyéb szemléltető eszközöket kölcsönöz az ismeretterjesztő előadásokhoz./mtl/

.-.

bb 25. helyreállítja a keszthelyi hegység kilátótornyát

vid /fm/ke/s fm 1961. július 24.

a balaton melletti keszthelyi hegységben ujjaépítik a petőhelyi berzsenyi kilátót. a munkát a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala is támogatja. a turisták kedvelt kirándulóhelye hamarosan elkészül./mtl/

9.40
946

Zeli

- 19 -

bb. 26. együttműködés a pécsi és a lipcsei pedagógiai főiskola között

vid gy/fm

1961. július 24.

Hans Berthold lipcsei tanár három évet töltött, mint lektor, a pécsi pedagógiai főiskolán. jelentős részt vállalt azoknak a tanároknak a nevelésében, akik nemzetiségi községeinkben a német nyelvet tanítják. tanulmányozta a baranya megyei német nemzetiségi nyelvjárásait. hét községben végzett gyűjtést. jelentős része van a pécsi és a lipcsei pedagógiai főiskolák kapcsolatának elmélyítésében. a két intézet szerződést kötött egymással. eszerint évente kölcsönösen küldenek 3-6 hónapi tanulmányuttra főiskolásokat. főiskoláikon évente megtartják a két nép barátsági hetét. lipcsében jövő tavasszal lesz, pécsen pedig novemberben a barátsági hét.
/mti/

..

bb. 27. vegyeskarral bővül a kecskeméti híros együttes

vid gy/fm

1961. július 24.

négy éve működik kecskeméten a híros együttes, amely a kiskunságiak régi táncait, dalait dolgozza fel és viszi színpadra. az együttest most vegyes-karral és népi-zenekarral bővítik. a megyei balett-iskola legjobb tanulóiból pedig balettkart alakítanak.
/mti/

..

bb. 28. a tatai járásban fél év alatt 7 000 családot látogattak meg a községi tanácsstagok

vid gy/fm

1961. július 24.

komárom megyében, a tatai járás községeiben is szívesen veszik a választók, ha otthonaikban keresik fel őket a tanácsstagok. félév alatt több mint 7 000 családot látogattak meg a községi tanácsstagok. a közvetlenhangú baráti beszélgetéseken szóba kerülnek egyéni gondok, de igen sok közérdekű javaslat is elhangzik. a tanácsstagok ilyenkor megbeszélnek választóikkal az időszéri tennivalókat is. felhívták például a lakosság figyelmét a baromfitenyésztés fejlesztésére. munkájuk nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a járás községeiben 149 mázsa háztáji baromfi eladására szerződtek.
/mti/

..

9.40
9-47

bb. 26. együttműködés a pécsi és a lipcsei pedagógiai főiskola között

vid gy/fm

1961. július 24.

hans berthold lipcsei tanár három évet töltött, mint lektor, a pécsi pedagógiai főiskolán. jelentős részt vállalt azoknak a tanároknak a nevelésében, akik nemzetiségi községeinkben a német nyelvet tanítják. tanulmányozta a baranya megyei német nemzetiségi nyelvjárásait. hét községben végzett gyűjtést. jelentős része van a pécsi és a lipcsei pedagógiai főiskolák kapcsolatának elmélyítésében. a két intézet szerződést kötött egymással. eszerint évente kölcsönösen küldenek 3-6 hónapi tanulmányutra főiskolásokat. főiskoláikon évente megtartják a két nép barátsági hetét. lipcsében jövő tavasszal lesz, pécsen pedig novemberben a barátsági hét.

/mti/

..

bb. 27. vegyeskarral bővül a kecskeméti hirös együttes

vid gy/fm

1961. július 24.

négy éve működik kecskeméten a hirös együttes, amely a kiskunságiak régi táncait, dalait dolgozza fel és viszi színpadra. az együttest most vegyes-karral és népi-zenekarral bővítik. a megyei balett-iskola legjobb tanulóiból pedig balettkart alakítanak.

/mti/

..

bb. 28. a tatai járásban fél év alatt 7 000 családot látogattak meg a községi tanácsstagok

vid gy/fm

1961. július 24.

komárom megyében, a tatai járás községeiben is szívesen veszik a választók, ha otthonaikban keresik fel őket a tanácsstagok. félév alatt több mint 7 000 családot látogattak meg a községi tanácsstagok. a közvetlenhangú baráti beszélgetéseken szóba kerülnek egyéni gondok, de igen sok közérdekű javaslat is elhangzik. a tanácsstagok ilyenkor megbeszélnek választóikkal az időszerű tennivalókat is. felhívták például a lakosság figyelmét a baromfitenyésztés fejlesztésére. munkájuk nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a járás községeiben 149 mázsa háztáji baromfi eladására szerződtek.

/mti/

..

9.40
9-47

bb 29. számos emlékünnepséget készít elő borsodban a hazafias népfront

vid fm/ke vm fm

1961. július 24.

a hazafias népfront borsod megyei bizottságának kezdeményezésére az idén számos történelmi évfordulóról emlékeznek meg a megyében.

emlékestet tartanak jókainé laborfalvi róza halálának 75. évfordulója alkalmából. a nagy magyar színésznő tagja volt a több mint száz éve miskolcon megnyitott magyarnyelvű kőszínháznak. az ünnepséget a népfront és a miskolci nemzeti színház rendezi. megkoszorúzzák a laborfalvi róza egykori miskolci lakóházán elhelyezett emléktáblát.

sajólászlófalván egressy bénire emlékeznek halálának 110. évfordulóján. izsó miklós, szülőfalujában: izsófalván a nagy magyar szobrászművész munkásságát méltatják. szerencsen bocskai-ünnepséget lesz halálának 355. évfordulóján. bocskai istvánt a szerencsi országgyűlésen választották a magyar rendek az ország fejedelmévé./mti/

bb 30. film az első közös aratásról

vid fm/ke vm fm

1961. július 24.

a hódmezővásárhelyi petőfi művelődési ház fotószakköre „ az első közös aratás „ címmel huszperces filmet készített a nyári betakarítási munkákról. a helyi dózsa, az alkotmány, a lenin és más tsz-ekben örökítették meg a szövetkezetbe lépett parasztemberek első közös aratását. a filmet nemcsak a hódmezővásárhelyi közös gazdaságokban, hanem a csongrád megyei községi filmszínházakban is vetítik. a szakkör tagjai legközelebb a város kulturális életéről és műemlékeiről készítenek filmet./mti/

10, 16

10-26

Leli

- 208 -

bb 31. színház a balaton partján

vid fm/ke vm fm

1961. július 24.

a veszprémi petőfi színház társulatának tagjai balatonalmádiban kapnak otthont. a veszprémi tanács a mélyépítő vállalat egykori színházát rendezti be a színészek otthonává. az emeletes épületben 30 szobát alakítanak ki. a balatonparti színész-otthont szeptember 1-én adják át lakóiknak./mti/

bb 33. már az őszi munkák gépeit szállítják a mezőgazdasági gépgyárak

i so/tr vm ká

1961. július 24.

a mezőgazdasági gépgyárakból egyre nagyobb tételekben szállítják az állami gazdaságokba, termelőségkezetekbe és gép-állomásokra az őszi munkák gépeit. a földművelésügyi minisztérium anyagellátó vállalata a gyárakból közvetlenül a felhasználó üzemekhez irányítja a különböző gépeket. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár az utv 32/48-as vetőgépekből eddig 300-at küldött el, s az őszi vetések megkezdéséig további 300-at szállít. a török-szentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban elkészültek az első orkán 1.5-ös járvasilózók. negyven gépet a gyár környékén levő termelőszövetkezeteknek adtak át, hogy üzemelésükről mielőbb tapasztalatokat szerezhessenek.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár a napokban küldte el a századik kb 1-es kukorica betakarító kombájnt. ebből a gépből a kukorica töréséig további 100-at kapnak az állami gazdaságok. a nyílegyházi gépjavitó vállalat a kálló 3-as burgonyaszedő gépből 500-at készített el eddig, s a burgonyaszedés megkezdéséig újabb 500-at küld a mezőgazdasági üzemekbe, elsősorban a termelőszövetkezetekbe./mti/

10.23

10-27

Leli

- 21 -

bb 32. erózió-mérő állomás a talajvédelem szolgálatában - négy millió vagon istállótrágyának megfelelő szervesanyagot mos el évente a víz

1 le -cs vm ká

1961. július 24.

hazánkban 3.5 millió holdat, a szántóterületnek több mint egyharmadát érinti a víz pusztítása, az erózió. a víz erről a területről évente 50 millió tonna termőtalajt mos le, s ezzel egy-egy holdon 117 mázsa istállótrágyának megfelelő szervesanyagot pusztít el. az erózióból más kár is származik: a lemosott talaj eliszapolja a völgyeket, eltömi a folyókat, patakokat.

az erózió elleni talajvédelem tudományosan megalapozott, korszerű módszereinek kialakítása másfél évvel ezelőtt kezdődött meg, az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet / ommi / irányításával. tavaly három nagyüzemi gazdaságban összesen csaknem 4000 holdnyi területet rendeztek be talajvédelemre. az idén kisebb területeken, de szélesebb körben folytatják a kísérleteket. több dunántúli állami gazdaság és termelőszövetkezet egy-egy 400-500 holdas vetésforgóján építik ki a talajvédelmi berendezéseket - sáncokat, árkokat, teraszokat -, s alakítják ki az új táblákat.

az erózió elleni védekezésben világviszonylatban is új eljárást próbálnak ki az idén: a lejtő-altalajdrénezést a vízszintes vakond-sáncokban összegyűjtött vizet mészkő- és salak-zuzalékkal bélelt drének /talaj-csövek/ át az altalajba juttatják. bár az eljárás meglehetősen drága - a drénhálózat kiépítése holdanként nyolc-tízezer forintba kerül -, mégis kifizetődónek ígérkezik, mert kettős előnnyel is jár. nemcsak elvezeti a fölösleges, káros vizet, hanem hasznossá is teszi, mert az altalajba kerülő víz egyrészt a növények fejlődését segíti, másrészt a talajvíz-szint emelésével növeli a kisvízfolyások hozamát. így a lejtő altalajdrénezés a talajvédelem mellett a vízgazdálkodás javításának is hatásos eszköze lehet.

a talajvédelem tudományos megalapozásának fontos lépéseként az Iregszemcsei kísérleti gazdaságban az idén berendezik az első erózió-mérő állomást. az ommi tervei alapján készül az a berendezés, amely pontosan méri majd a felszínen elfolyt víz és az általa elmosott talaj mennyiségét. ebben a gazdaságban bevezetik az erózió elleni védekezés valamennyi ismert módszerét, kiszámítják agronómiai eredményességét és gazdasági kihatását. /mti/

10.28

11 -

Leli

-22-

bb 23. fél év alatt ötmillió forint értékű társadalmi munka szolnok megyében

vid fm/ke vm fm

1961. július 24.

az idén minden eddiginél nagyobb méretekben folyik a községfejlesztési program megvalósítása szolnok megyében. a termelőszövetkezeti parasztság, a vállalati munkáskollektívák tavaly ötmillió forint értékű társadalmi munkát végeztek. az idén már öt és fél hónap alatt végeztek ötmillió forintnál nagyobb értékű önkéntes munkát.

a lakosság segítségével elkészült a jászfényszaru egészségház. befejezték a törökszentmiklósi fürdő öltözőjének építését, a két új medence betonozását. az öcsödi vízmű mellett felállították a nagy befogadóképességű hidroglobus víztornyot. nemrégiben adták át rendeltetésének a mezőturi fürdőt. törökszentmiklóson augusztus 20-ig végeznek a fürdő korszerűsítésével, ugyancsak jelentős bővítési munkákat fejeznek be jászárók-szálláson és karcagon is. nyolc községben tető alá került az új művelődési ház. többszázezer forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság kunhegyesen, jászberényben, turkevén és a megye más községeiben, városaiban is. ezeken a helyeken elsősorban a vízvezeték-hálózatot, iskolahálózatot bővítették. /mti/

bb 24. hetvenhét tanterem épül a nyírségben

vid fm/ke vm

1961. július 24.

szabolcs-szatmár megyében ebben az évben 30 millió forintot költönek az iskolahálózat bővítésére. jelenleg 77 tanterem épül. hatvanegyet már augusztus 20-án átadnak rendeltetésének. az állam 24 millió forintot ad a munkákhoz. hat milliót községfejlesztési alapból biztosítanak. a lakosság jelentős társadalmi munkával segíti az új tanteremek mielőbbi elkészítését. például: nyíregyházán 12 tantermes gimnázium, Kisvárdán és Mátészalkán 8-8 tantermes iskola, Csengerben 12 osztályos általános iskola épül. /mti/

10.33
11-03 *Leli*

- 23 -

bb 34. papírsárkány a vadvédelem szolgálatában - új módszerek a fácán-és fogoly-állomány védelmére

1 1é vm ká

1961. július 24.

a növényvédelemben az ember hasznos segítőitársai a fácánok és foglyok, ezek a szárnyasok jóformán csak káros rovarokkal, gyomokkal táplálkoznak, s így megakadályozzák a kártevők tömeges elterjedését, a nagyüzemi gazdálkodás kialakulása azonban megváltoztatta az apróvadak életmódját, mert az összefüggő nagy táblákon nincsenek cserjesorok, bokorcsoportok, s így nem találhatnak védelmet az időjárás viszontagságai és a nagyobb ragadozók elől, az ember most segítségére siet „ingyenes napszámosainak”, mesterséges uton biztosítja számukra a megmaradásukhoz, szaporodásukhoz szükséges védett körülményeket.

az erdészeti tudományos intézetben dolgoznak az ugynevezett vadvédő-sűrű különböző típusainak kialakításán, az apróvadak védelmének lehetősége, módja elvileg már tisztázott: a nagy táblák közé, keskeny csikban olyan növényeket kell telepíteni, amelyek között az állatok nyugodtan meghúzódhatnak, most vizsgálják: mekkora legyen ezeknek a védő-sűrűnek a területe, milyen növényekből, milyen sűrűre alakítsák ki, három helyen - gödöllőn, besnyőn és nagyberekén - rendszeresen megfigyelik a vadvédő-sűrűk „működését”,

a kutatók gondoskodnak arról is, hogy a betakarítás előtt az apróvadak biztonságba kerüljenek, a módszerhez az a megfigyelés adta az ötletet, hogy a fácánok, foglyok idejében elmenekülnek a ragadozómadarak elől, a ragadozót közönséges papírsárkánnyal helyettesítették: ha az apróvadak meglátják a gabonátábla felett a nagy madárhoz hasonló papírsárkányt, azonnal tábla szélére, a vadvédő-sűrűbe, vagy az erdőbe, cserjésbe húzódnak./mti/

10.40

1195 *Leli*

- 24 -

bb. 35. százharminc-száznegyven mázsás paprikatermés az egykori dráva-mederbe

vid /gy/ao

1961. július 24.

főlévszázaddal ezelőtt, amikor a drávát szabályozták, egyes helyeken új mederbe terelték a folyót, így maradt szárazon nagy terület baranya megye déli részén, a siklói és a sellyei járásban is, az egykori dráva-meder humuszos termőföldjén virágzó zöldségtermesztés alakult ki az elmúlt évtizedekben és ezt most nagyüzemi méretekben folytatják a szövetkezeti gazdák, tizenegy közös gazdaság tagjai mintegy 800 holdon kertészkednek, érdekeség ezekben a kertészetekben, hogy akkor is jó a termés, amikor aszály van és másutt csak sinylődnék a növények, mert a dráva közelsége miatt mindig magas a talajvíz, az idei aránylag száraz tavaszi és nyári időjárás sem hatott károsan a dráva-menti zöldségtermesztésre, a táj legfontosabb kertészeti növényéből - a paprikából - kitűnő termést szednek a szövetkezeti gazdák, 130-140 mázsa paprika termett holdanként.
/mti/

..

bb. 36. négyszáz hold öntözését szervezte meg a balmazújvárosi öntözőtársulat

vid gy/so

1961. július 24.

a balmazújvárosi vörös csillag, kossuth és új barázda termelőszövetkezet a tavasszal öntöző társulatot alapított, az volt a céljuk, hogy a három közös gazdaság anyagilag, munkaerővel, közös beszerzéssel járuljon hozzá a keleti főcsatorna mentén 1200 hold jóltermő löszháti terület együttes öntözéséhez, az öntözőtársulat vezetősége már a tavasszal munkához is látott: kijelölték a területet, s már március végén dolgoztak a nagy csatornanyitó ekék, a kisebb munkákat pedig a szövetkezeti tagok látták el, a nyár közepére megépítettek egy olyan csatorna-rendszert, a keleti főcsatorna mentén, amely 400 holdat lát el vízzel, a nagy forráságban már három öntözőgépet működtettek is, ezzel áztatják a kukorica, cukorrépa földeket, valamint a takarmányféléket, amikor a nagy mezőgazdasági munkák csökkennek, folytatják majd a telepítést, hogy újabb löszháti területet kapcsoljanak be a vízellátásba.

/mti/

..

10.52

1198 *Leli*

- 25 -

bb. 37. százezer juhot fürösztének nógrádban

vid gy/ká

1961. július 24.

a nógrádi termelészövetkezetek és állami gazdaságok a kedvező adottságokat kihasználva minden évben gyarapítják a juhállományt. az utóbbi tíz év alatt 40 000-ról százezerre emelkedett a juhosok száma. a nagyüzemi gazdaságokban, ahol a juhászat jól jövedelmező üzemi ágának bizonyult, az állategészségügyi követelményeknek messzemenően eleget tesznek. ezért nógrádban évek óta nincs komolyabb juhmegbetegedés. most a nyírás befejezése után az állatorvosok irányításával megkezdték a juhfürösztést. augusztus közepéig nagy kádakban fertőtlenítő oldatban százezer juhot fürösztének.

/mti/

..

bb. 38. ötezer mázsa dinnye vecsésről

i áe/gy/ká

1961. július 24.

pest megye melegtalaju homokvidékein az idén tért hódított a dinnyetermesztés. a közös gazdaságok több mint 1 400 holdon termelik az értékes gyümölcsöt, s ezzel pest megye az ország második nagy dinnyetermesztő területévé vált. a termelészövetkezetek gondos szelekcióval a legjobb fajtákat honosították meg, olyan vidékeken is, ahol azelőtt egyáltalán nem foglalkoztak ezzel a kertészeti kultúrával. a megyében a legnagyobb termesztő a vecsési ezüst kalász termelészövetkezet, amely tavasszal 50 holdon telepített dinnyét. ehhez heves megyéből hozattak nemes vetőmagot. tizenöt holdnyi turkesztáni sárgadinnyéjük holdanként száz mázsát termelt, s a görögdinnyével együtt összesen mintegy 5 000 mázsa gyümölcsöt értékesítettek a nyár folyamán. sárgadinnyéből eddig 200 mázsát értékesítettek.

/mti/

..

10.54

11.10

Zseli

- 26 -

bb. 39. piaci jelentés

i nj/gy/so

1961. július 24.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 76 vagon és 113 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így osztottak meg: 48 vagon burgonya, 3 vagon makói hagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 5 vagon uborka, 1 vagon fűzöttök, 5 vagon leveles-bevaló zöldség és sárgarépa, 3 vagon zöldpaprika, 3 vagon paradicsom, 1 vagon alma, 5 vagon sárgabarack és 1 vagon szilva.

tízféle idénytermék lett olcsóbb a hétfői piacon. így az állami boltok a paradicsomot 3.40, a tölteni való zöldpaprikát 8. a csemegepaprikát 6.40, az erős, hegyespaprikát 5.-, a salátának való uborkát 2.20, a kovászolni valót 3.60, az almát 2-3.60, az osztályozott őszibarackot 3-12.80, az ananász-dinnyét 6.-, a turkesztáni és a togó dinnyét pedig 5.40 forintért árucitották különként.

megjelent a piacon az alföldi vörös szilva is, ára kilónként 2.30 forint.

/mti/

..

bb. 40. országjáró körutra indult négyvenöt karcagi fiatal

vid vm hk

1961. július 24.

a karcagi déryné művelődési ház vezetősége a képzőművész és fotó szakkör, valamint az énekkar negyvenöt tagját jutalomképpen hétfőn öt napos országjáró körutra vitte. a karcagi fiatalok elsőként megtekintik a főváros nevezetességeit, meglátogatják a múzeumokat és a dunai hajókiránduláson vesznek részt. a túra utolsó napjaiban a mátra és bükk nevezetes helyeit keresik fel. megnézik eger városát, felutaznak kékesre, majd aggtelekre és miskolcra látogatnak./mti/

..

10.59

11.12

Zseli

- 27 -

bb. 41. nyári táborozásra indult a jászberényi munkás képzőművészeti szakkör esztergomba

vid gy/hk

1961. július 24.

a jászberényi fémnyomó és lemezárugyár művelődési házának munkás képzőművészeti szakköre hétfőn nyári táborozásra indult esztergomba, a szakkör tizenöt tagja - akik közül a legfiatalabb husz- a legidősebb hatvan éves - egy hétig tartózkodik a városban, megörökítik esztergomnak és környékének emlékeit, természeti szépségeit, a kirándulás alkalmával született alkotásokat őszi túrlaton mutatják be jászberényben.

/mti/

..

bb. 42. a világhírű herendi porcelánipart tanulmányozták a balatoni nyári egyetem hallgatói

vid gy/hk

1961. július 24.

a balatoni nyári egyetem hallgatói hétfőn tanulmányi kirándulásra a herendi porcelángyárba utaztak. a hallgatók tasnádiné marik klárának, az iparművészeti múzeum tudományos munkatársának vezetésével megismerkedtek a több mint százhusz éves gyár művészi termékeivel, a gyármúzeum gazdag anyagával és az iparművészek, formázók, porcelánfestők munkájával.

/mti/

..

bb. 43. régészeti ásatások kezdődtek a vas megyei bükön

vid gy/hk

1961. július 24.

hétfőn régészeti ásatások kezdődtek a vas megyei bük községben, ahol a múlt héten egy ház alapozása közben urnák, köcsögök, vasból készült lándzsák kerültek elő. a szakemberek szerint valószínűleg kelta eredetű síremlékeket rejt magában a föld.

/mti/

..

11.31

- 28 -

11.31
Levi

bb. 44. „füstöl”, a kender a dráva mentén - az idei nyáron „szegen maradnak”, már a kenderarató kaszák baranyában

vid so/gy/so

1961. július 24.

„füstöl”, a kender a dráva mentén. a szél szertehordja az érett virágpórt és ilyenkor úgy tűnik, mintha füstölnének a sárgás-zöld kenderáblák. a dráva menti meleg, párás sikságon valóságos kenderövezetet alakítottak ki. drávaszabolcson működik ugyanis az ország legnagyobb kendergyára, ahol az idén százezer mázsa rostnövényt dolgoznak fel.

miután a Lennyüvés befejeződött a baranyai földeken, hétfőn megkezdődött a kender aratása. az idei nyáron összesen 1 600 holdon termelt kender a megye állami és közös gazdaságaiban. holdanként 20-25 mázsás termésre számítanak, sőt a bolyi állami gazdaság károlymajori üzemegységében a két méternél is magasabb kender holdanként 40 mázsa kórót ígér.

a kender betakarítása - ami eddig különleges kaszákkal történt - egyike a legnehezebb mezőgazdasági munkáknak. az idei nyáron azonban „szegen maradnak”, ezek a kaszák, mivel husz szovjet kenderarató-gépet kaptak a baranyai gépállomások. ilymódon csaknem teljes egészében gépek takarítják be a termést a megye kenderföldjeiről.

/mti/

..

12.10

- 29 -

12.10
Levi

bb 45. hatvanezer csirke egyszerre az „automata óriás kotlótól,, -
ujtípusu nagyteljesítményű keltetőgép mintapéldánya készült el

t kf/kf vm vg

1961. július 24.

a malomszerező és gépgyártó vállalat hat-nyolc éve készít különböző keltetőgépeket, amelyek közül a legjobban bevált tízezer tojásos típusból többszázat adtak át hazai és külföldi felhasználásra. a gépesítés eddigi eredményeként ma már évente 40 millió csirkét „termelnek,, az ország keltetőállomásain. az ötéves terv azonban a baromfitenyésztés fokozását, többek között a gépi csirketenyésztés évi 100 millióra való növelését írja elő. a nagy feladathoz hozzájárul majd a vállalat új keltetőberendezése is, amelynek mintapéldányát hétfőn mutatták be a szakembereknek és a sajtó képviselőinek. a 60 000 tojásos keltetőgép a szakemberek véleménye szerint egyedülálló a világon, a szovjetunióban ugyanis 40 000-50 000-es, a tengeren tülön pedig 52 000-es berendezés a legnagyobb.

a hatalmas „mükötlő,, tervezője gergely istván mérnök - akinek az apja a magyar keltetőgépek megteremtője - kivitelezője pedig testvére gergely lajos a vállalat művezetője. a baromfitermelés fokozását segítő berendezés építésénél számos találmányt használtak fel. a keltetőgép tökéletesen utánozza a keltetés természetes, biológiai folyamatait. sikerült megoldani azt, hogy a nagy berendezés minden részében néhány tized fok eltéréssel egyenletes a hőmérséklet, s ezt különleges hőfokszabályozóval, műszerekkel érik el. a berendezés műszerezettségét jellemzi, hogy a vezérléshez több mint egykilométer hosszúságú kábelt használtak fel. az egyenletes hőmérsékleten kívül automatikus a tojások szellőztetése és forgatásuk is gombnyomásra történik. újszerű a gép fűtése, amelyet olajtűzelésű kályhával biztosítanak. az előkészített tojásokat 2-3 óra alatt rakhatják be a gépbe, utána egy ember elegendő a gép kezeléséhez, a műszerek, a hőmérők ellenőrzéséhez, a berendezés szabályozásához. a csirkék a természetes keltetési időnek megfelelően 20-21 nap múlva szinte egyszerre kelnek ki. a keltetőgép állványait igen ötletesen úgy szerkesztették meg, hogy egyszerű átállítással csirkén kívül bármilyen szárnyas keltetésére, ezenkívül gyümölcs, zöldség szárítására, aszalására is alkalmas.

az óriás keltetőgép helyszükséglete mindössze 30 négyzetméter. a 10 000 tojásos berendezések összeépítésével ilyen teljesítményhez 50 négyzetméterre lenne szükség. ugyanakkor a gép ára 100 000-150 000 forinttal lesz olcsóbb, mintha 10 000-es gépekből állítanának össze.

a bemutatón a szakemberek nagy tetszéssel fogadták élelmiszeriparunk új korszerű berendezését, amelyet a gyári vizsgálatok után rövidesen a bábolnai állami gazdaságban próbálnak ki a gyakorlatban. a tapasztalatok alapján a jövő évben megkezdik az „automata óriáskotlót,, sorozatgyártását./mti/

13.30

- 30 -

1716

bb 46. időjárásjelentés

tm vm

1961. július 24.

a meteorológiai intézet jelenti július 24-én, hétfőn

13 órakor:

továbbjavul az idő

vasárnap a kárpát medencében az északbalkáni alacsony légnyomású képződménnyel kapcsolatban felhős, esős volt az időjárás. közép-európa északi részén viszont egy keleti tengeri ciklon hideg frontja hozott felhőzetet és csapadékot. hazánkban tegnap jobbra borult volt az idő és sokfelé esett az eső. az északkeleti határszálon azonban még hat-tizenegy óra hosszáig sütött a nap. a csapadék mennyisége általában csekély volt, csak az ország déli, délnyugati részén haladta meg helyenként az öt millimétert. marcaliból, siófok-ról és szigetvárról hat, barcsról, kiskunhalasról és somogyszobról 7, farkasgyepüről, körmendről és zalaegerszegről 8, kiskunfélegyházáról 10, nagykanizsáról és letenyéről 13, dobogókőről és sümegről 14, lentiből pedig 18 millimétert jelentettek. a hőmérséklet napközben a délnyugati határmegyékben 16-19, az északkeleti határmegyékben 25-27, máshol 19-24 fokig emelkedett. ma hajnalra az északnyugati megyékben 9-12, máshol 13-17 fokig hűlt le a levegő. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 17.5 fok volt, a sokévi átlagnál 4.9 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 20 fok.

várható időjárás kedd estig: a felhőzet keleten is felszakadozik. száraz, korareggel helyenként párás idő. mérséklődő északi szél. a nappali felmelegedés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-26 fok között. előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: éjszakára mérséklődő északnyugati-északi szél. kevés felhő eső nélkül. a hőmérséklet napnyugtakor 19, hajnalban 14 fok körül lesz. a duna vízállása ma reggel: 324 centiméter./mti/

14.20

14.27

Zeli

- 31 -

bb 49. „ünnepi forgalom,, szegeden

vid te vm ki

1961. július 24.

Szegeden megkezdődött a szabadtéri játékok idejére jellemző nagy, ünnepi forgalom. Lebonyolítása nehéz feladatot, megfeszített munkát hárt a város közlekedési vállalatának dolgozóira. több mint száz villamos, autóbusz és taxi járja az utcákat. a menetrendszerű járatokon kívül különjáratokat indítottak a fűvész-kertbe és egyéb nevezetességek megtekintésére. szombaton és vasárnap éjjelkor ugyancsak különjáratok vitték a szabadtéri előadás után a vendégeket. ezen a két napon csaknem kétszázezer utast szállítottak a közlekedési vállalatok járművei.

Sokszáz vendég érkezett a városba személygépkocsival. ezek közül többen keresték fel a helyi autójavító vállalatot, amely az ünnepi hetek alkalmával bevezette a vasárnapi szerviz szolgáltatást.

nagy volt a forgalom a tiszán is: a többszáz evezősön, motoroson kívül állandóan sétahajó járta a vizet. szeged és a boszorkánysziget között.

az ünnepi hetek idejére, augusztus 20-ig, mintegy két és félmillió utas szállítására készültek fel a szegedi közlekedési vállalatok./mti/

- . -

bb 47. megkezdődött az őszibarack mélyhűtése a kaposvári hűtőházban

vid te vm ki

1961. július 24.

a kaposvári hűtőházban az idén először került sor őszibarack mélyhűtésére. a kettévágott, mélyhűtött gyümölcsöt félkilós dobozokba csomagolva hozzák forgalomba. őszibarackból mintegy hat vagonnyit dolgoznak fel, ennek nagy része a hazai üzletekbe kerül. ezen a héten megkezdik az uborka feldolgozását is./mti/

- . -

- 32 -

14.35

14.40

2d

bb 50. sikeres nagyjavítás után, hétfőn megkezdték a munkát a péti nitrogénművekben - korszerű kelet-német gépeket szereltek fel a savgyárban

vid te vm ki

1961. július 24.

a péti nitrogénművekben minden évben nagy esemény a júliusi nagyjavítás, amely három hétig tart, s ezalatt valamennyi termelőüzemrész leáll. a nyári karbantartás eredményességétől függ ugyanis a következő egy év munkája, mert a gondosan felújított gépekkel a következő nagyjavításig zavartalanul dolgozhatnak. a mérnökök ezért az idén is nagy gonddal szervezték meg a nagyjavítást: összehangolták a szerelők munkáját, s „menetrendet” készítettek a feladatok elvégzésére. a jól szervezett munkával elérték, hogy a tervezettnél egy nappal hamarabb, hétfőn megkezdheték a termelést.

az ideji nagyjavítás jelentőségét fokozza, hogy több, már elavult gépegységet újakkal cseréltek fel. a savgyári üzem berendezéseiben keletkező, ugynevezett véggázokat eddig ventilátorokkal hajtották ki. az elavult gépegységet két, az ndk-ból beszerzett korszerű géppel váltották fel, amelyek egy százalékkal növelik a hatásfokot. így éves szinten nyolcszáz-kilencszáz tonnával több műtrágya kerülhet ki az üzemből. leszerelték a kisteljesítményű oxigéngyártó berendezést is, s a készüléket a diósgyőri Lenin kohászati műveknek adták át. helyette ugyancsak kelet-német gázfejlesztő berendezést szerelnek fel, amelynek teljesítménye sokkal nagyobb lesz az ezeröttszáz köbméteres oxigénfejlesztővel az év végén kezdik meg a próbákat./mti/

- . -

bb 48. befejezték az ózdi járás villamosítását

vid te vm ki

1961. július 24.

borsod megyében az idén mintegy harmincmillió forintos beruházással 25 községbe vezetik be a villanyt. az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat dolgozói megígérték, hogy a terv szerinti munkákat az alkotmány ünnepére, augusztus 20-ra befejezik. a szükséges, csaknem százhusz kilométeres hálózat építésével párhuzamosan végezték a községek bekapcsolását is.

/folyt.köv./

14.30

14.36

2d

- 33 -

/bb 48. befejezték....1.folyt./vm

az első félévben 11 községben gyült ki a villany, elsősorban a zempléni hegyvidék erdők közé zárt községeiben.

hétfőn az ózdi járásban levő domaháza és kissikátor községeket is bekapcsolták az elektromos hálózatba, s így a túlnyomórészt ipari munkások által lakott ózdi járás minden községében ég már villany. ez a megye első teljesen villamosított járása. a tervek szerint az idén még a szerencsi járás villamosítását is befejezik./mt1/

bb 51. 75 állami gazdasági kombájnos teljesítménye haladta meg a 60 vagon - 10.000 mázsa gabonával értékesítenek többet a tervezettnél a szabolicszatzmár megyei közös gazdaságok

so-vid ő kz/hné szb so

1961. július 24.

az állami gazdaságokban a kalászosok 90 százalékát betakarították, eddig az aratás 99 százalékát gépek, ezen belül 93.9 százalékát kombájnosok végezték. az egy kombájnosra jutó teljesítmény már meghaladta a 182 holdat. a gazdaságok a kombájnosokkal aratott terület egyharmad részén ugynevezett osztott aratást alkalmaztak.

a kombájnosok országos versenyében gellén sándor, a berettyóújfalusi állami gazdaság kombájnosja került az élre, aki július 24-ig 118.5 vagon gabonát takarított be. ifj. kovács lajos, a múlt évi rekorder és méhes jános ebesi kombájnos 115 vagonos teljesítménnyel „holtversenyben”, tartja a második helyet. kunkli péter, az ebesi gazdaság kombájnosja 112.5, zong attila, a debreceni állami gazdaság kombájnosja pedig 101 vagon gabonát vágott le és csépeelt el. a kiváló kombájnosok miután saját üzemükben befejezték az aratást, a szomszédos termelőszövetkezetek gabonaföldjein folytatják a munkát. a kombájnosok versenyének élénkségére jellemző, hogy csak az állami gazdasági kombájnosok közül 75 teljesítménye haladja meg már a 60 vagonot.

valamennyi állami gazdaságban meggyorsult az aratást kiegészítő munkák üteme. a gazdaságok a learatott terület háromnegyed részéről összegyűjtötték és kazalba rakták a kombájnoszalmát. naponta több mint kétezer hold tarlót buktatnak le, mélyszántást pedig körülbelül 4000 holdon végeznek. az összes tarlónak már csaknem a felét elmunkálták. a kombájnos tervezettnél nagyobb mérvű kihasználásának köszönhető, hogy lényegesen kevesebbet kell elcsépeelni. a gazdaságokban július 20-ig a buza 87, a tavaszi árpa 68, a rozs 36 százalékát csépeelték el. az őszi árpa cséplése befejeződött.
/folyt.köv./

16.20

17.20

- 34 -

le

bb 51. /75 állami gazdasági kombájnos... 1. folyt./- szb

a szövetkezeti gazdaságokban ugyancsak közvetlenül befejezés alatt áll az aratás. a legfőbb tennivaló ezekben a napokban a behordás, a cséplés és a talajművelés.

bács megyében az össz-gabonaterület 40 százalékáról már magtárba került a termés. a kitűnő eredmény nagyrészt a gépállomások kombájnosainak köszönhető, akik az idén a tervezettnél is mintegy 7000 holddal nagyobb területről takarították be a gabonát, a már munkába állt cséplőgépek pedig több mint 700.000 mázsa gabonát engedtek zsákokba. a szövetkezetek szérián fokozódik a cséplés üteme, már több mint 500 gép vereti a magot. a teljesítmény, mint a megyéből érkezett legfrissebb jelentés rámutat, fokozható lenne, ha a szövetkezeti gazdaságok meggyorsítanák a behordást. történtek is már ilyen intézkedések, a lovasfogatok mellett a gépállomások valamennyi vontatóját a behordásra mozgósították.

csongrád megyében a gépállomások 350 cséplőgépéből 250 dolgozik. a cséplés az idén ebben a megyében a makói járásban kezdődött meg először, s több olyan termelőszövetkezet lesz - főként a királyhegyesi gépállomás körzetében - ahol augusztus közepére végeznek a munkával. elmaradás tapasztalható viszont a kistéleki körzetben, pedig ezen a vidéken kezdték meg a legkorábban az aratást. a kistéleki, csengellei, sövényházi és a balástyai közös gazdaságok többségében még el sem kezdték ezt a sürgető munkát.

az ország minden részéről a gabonafelvásárlás ütemének gyorsulásáról adnak jelentést. hajdu-bihar megyében csak a közös gazdaságok mintegy 1800 vagon kenyér- és takarmánygabonát adtak el eddig az állami felvásárló telepeken. a termelőszövetkezetek közül igen sok közvetlen a cséplőgéptől szállítja az átvevőhelyre az értékesítésre szánt gabonát. az eddig átadott buza minősége igen jó, szinte minden tétel a szabvány hektolitersúly fölött van, de nem ritka a 82-84 fajsúlyu buza sem. a földesi lenin termelőszövetkezet 26 vagon terményt értékesített az idén. kiváló minőségű búzájuk után magas felárat kaptak. a búzájuk általában 82-83 hektoliter fajsúlyu volt, de voltak benne olyan tételek, hogy a rendelkezésre álló fajsúlymérővel nem is tudták megmérni. a megye területén a terményforgalmi vállalat eddig kéreken egymillió forintot fizetett ki a szövetkezeti gazdaságoknak minőségi felár címén. tavaly egész évben 960.000 forint minőségi felárat fizettek ki.

/folyt.köv./

16.45

17.20

18.00

- 35 -

bb 51. /75 állami gazdasági kombájnos... 2. folyt./- szb

szabolcs-szatmár megyében a termés általában jobb a tervezettnél, s ezért szinte valamennyi szövetkezeti több gabonát tud értékesíteni. a tiszalöki és a kiskérdai járás közös gazdasági például 30 vagon kenyérgabonával értékesítenek többet a korábban tervezettnél. a csengerujfalusi béke termelőszövetkezet egymaga 26 vagon terményt, csaknem 16 vagonnal többet értékesít, mint amennyire számítottak. a megye szövetkezetei együttesen 10.000 mázsa kenyérgabonával adnak többet közfogyasztási célokra, a korábban tervezettnél. /mti/

--

bb 52. a szövetkezetbe tömörült a dráva menti halászok első közgyűlése

vid tr szb sr

1961. július 24.

fél évvel ezelőtt alakult meg a drávamenti halászok termelőszövetkezete. az első félévi közgyűlésüket a gyorsfolyású folyó halászai hétfőn tartották barcson. sulin györgy, a termelőszövetkezet elnöke beszámolójában elmondta, hogy „az elmúlt félév alatt 150 mázsa halat szállítottak a dráva-menti községekbe, ezenkívül budapestre és kaposvárra. jelentősen növekedett a közös vagyonuk. nyolcvankétezer forintért gépeket, 30 ezer forintért pedig új halászati felszereléseket vásároltak. a 16 község halászait összefogó termelőszövetkezet központját a jövőben péterhidáról barcsra helyezik át.”

a halászati termelőszövetkezet ebben az évben a tervek szerint még 250 mázsa drával halat juttat el a fogyasztókhoz. /mti/

--

bb 53. virágzik a victoria regia

hmé szb sr

1961. július 24.

a budapesti tudományegyetem botanikus kertjében virágzik a victoria regia. vizen uszó hatalmas levelei 8-10 éves gyermeket is elbírnak. /mti/

--

- 36 -

16.55
17.35
KE

bb 54. a finn köztársaság miniszterelnökének távirata dr. münnich ferenchez

te szb sr

1961. július 24.

martti mellett, a finn köztársaság miniszterelnöke táviratban köszönte meg dr. münnich ferencknek, a kormány elnökének jókívánságait, amelyeket miniszterelnökké történt kinevezése alkalmával küldött. /mti/

--

bb 55. hallei orvostanhallgatók a szegedi orvostudományi egyetemen

vid ke szb sr

1961. július 24.

a szegedi orvostudományi egyetem több külföldi egyetem hallgatóit látja vendégül az idei nyáron. az első ilyen fiatalokból álló husz főnyi csoport hallérből érkezett hétfőn szegedre. rövidesen pozsonyból és krakkóból jönnek fiatalok. a szegedi orvostudományi egyetem orvos-gyógyszerész hallgatói, az említett külföldi városok egyetemén töltik nyári gyakorlatukat. /mti/

--

bb 56. német egyetemi tanár látogatása a miskolci egyetemen

vid ke szb sr

1961. július 24.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemre érkezett a német demokratikus köztársaságból dr. ing. habil. e. j. griesmann egyetemi tanár, a magdeburgi nehézipari műszaki főiskola rektora, a népi kamara tagja. dr. griesmann több napot tölt a miskolci egyetemen. ismerkedik az egyetem vezetőivel, tanáraival, s tájékozódik az egyes tanszékek munkájáról. /mti/

--

17.02
17.40
KE

- 37 -

bb 57. a földművelésügyi minisztérium felhívása: alkotmányunk ünnepére országosan fejezzük be az első közös gabonabetakarítást!

k fm szb cs so

1961. július 24.

a földművelésügyi minisztérium örömmel fogadta a csengeri és a tiszalöki járás versenyfelhívását, értékeli a versenyt, s mindent megtesz, hogy e nemes vetélkedés az ország valamennyi járásában kimagasló eredményeket hozzon.

a szövetkezeti parasztok szorgalma, a jobb munkaszervezés, a kedvezőbb technikai feltételek, s az időjárás lehetővé teszik, hogy a termelőség szövetkezetek az országban az első közös gabonatermést az előző éveknél gyorsabban takarítsák be, a gabona aratása befejezéshez közeledik, a kombájnok segítségével a kenyér-gabonának több mint 30 százalékát már el is cséplették, a cséplőgépek nagyrésze megkezdte a munkát; mintegy 10.000 cséplőgép segíti a gyors betakarítást. a behordás-cséplés mellett a nyári talajmunkákhoz a gépállomásokon és a termelőség szövetkezetekben mintegy 2000 lánctalpas és 12.000 kerek traktor áll rendelkezésre.

a földművelésügyi minisztérium a két járás kezdeményezése alapján felhívással fordul az ország valamennyi termelőség szövetkezetéhez és állami gazdaságához, hogy a cséplést augusztus 20-ára, alkotmányunk ünnepére országosan fejezzék be, augusztus végére minden tarlót hántsanak fel, illetve minél nagyobb területen végezzék el a nyári mélyszántást.

a kedvező feltételek mellett elengedhetetlen azonban a feladat megoldásához az is, hogy az irányító párt és állami szervek, gépállomások adjanak segítséget a hármastennivaló: az aratás, a cséplés és a nyári talajmunkák befejezéséhez, egy cséplőgéppel országosan mintegy 250 hold vegyes gabonát kell elcsépelni, ahol lehetőség van rá, a gazdaságok két munkacsapatot kettős műszakban foglalkoztassanak.

a gépek folyamatos üzemeltetése végett a közvetlenül keresztből cséplés mellett a gazdaságok teremtsék meg a gabonahordás, a szükséges mérvű asztagolás, az üzemanyag utánpótlás, a gyors gépjavítás feltételeit, törekedjenek arra, hogy a cséplésben részt nem vevő traktorok kettős műszakban végezzék a talajmunkákat, s termelőség szövetkezetek képzett, hozzáértő traktoristáikat e célra adják segítségül a gépállomásoknak, gondoskodjanak arról, hogy a kombájnuszalmát mielőbb betakarítsák, s a szántótraktorok akadálytalanul forgassák alá a tarlót.

/folyt.köv./

17.10

17.50

KE

- 38 -

bb 57. /a földművelésügyi minisztérium felhívása:... folyt./- szb

a földművelésügyi minisztérium felhívja a termelőség szövetkezetek elnökeit, a gépállomások és állami gazdaságok igazgatóit, az irányító szervek vezetőit, hogy hatékony intézkedésekkel segítsék a versenyt, a minisztérium a verseny sikere érdekében valamennyi megye részére - amelyek a cséplést augusztus 20-ára befejezik - értékes jutalmakat tűz ki, jutalomban részesíti a legjobban dolgozó termelőség szövetkezeteket, gépállomásokat, valamint a legjobb munkát végző irányító szervek arra érdemes dolgozóit, illetve vezetőit. a minisztérium bizik benne, hogy az országos méretű verseny meghozza eredményét és augusztus 20-ára befejeződik az első közös gabonabetakarítás az országban. /mti/

-.-

bb 58. „karámba,, zárva repülőgépen utaztak hétfőn a tenyészszarvasmarhák és kocák Londonból budapestre

i hbj/tm szb vg

1961. július 24.

érkeztek már a ferihegyi repülőtérre különböző típusú gépeken egzotikus állatok, így például majmok, viperák, teknősbékák, többiben szállítottak légi úton európa különböző részéről ezer és tízezerszámra naposcsibét, a legújabb légiküldemény azonban még a ferihegyi repülőtér dolgozóinak figyelmét is felkeltette: hétfőn Londonból 12 különböző fajtájú tenyészszarvasmarhát és 27 tenyészsertést hoztak budapestre, a tenyész-szarvasmarhákat és a sertésüket egy avro-york típusú négy motoros teherszállító repülőgép hozta, a gép „fedélzetének,, belsejét fonott dróthálóval vonták be, hogy a szarvasmarhák szarvaikkal kárt ne tehessenek a gép testén, illetve az ablakokban, szorosan egymás mellé állították őket, valósággal karámba zárták, az állatok az egész úton „jól viselkedtek,, igaz, hogy erősen lekötözve utaztak, különleges vályukban kaptak vizet és takarmányt.

a szarvasmarhákat a repülőtérről a különböző állami gazdaságokba szállították. /mti/

-.-

17.15

17.55

KE

- 39 -

bb 59. az mszmp központi bizottságának távirata a japán kommunista párt központi bizottságához

k szb sr

1961. július 24.

a japán kommunista párt
központi bizottságának
tokió

drága elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és párttag-sága harcos üdvözetét és jókívánságait küldi japán testvérpártunk 8. kongresszusának.

a japán kommunista párt a japán munkásosztály, a japán dolgozók érdekeinek képviselője, nehéz, kitartó forradalmi harcot vív a belső és külső osztályellenséggel szemben.

kongresszusuk olyan időben ülészik, amikor a világ kommunista és munkáspártjai vállvetve harcolnak az imperialista háborús politika és a gyarmatosítás ellen, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett éléséért, a világ népei jobb, boldogabb életéért. japán testvérpártunk kitartóan küzd a japán és az usa közötti biztonsági szerződés elvetéséért, az usa csapatoknak japánból való kivonásáért, a katonai támaszpontok felszámolásáért. a magyar kommunisták jól ismerik azt a hősiességű küzdelmet, amelyet a japán kommunisták folytatnak, a még meglevő feudális maradványok felszámolásáért, a tömegek életszínvonalának gyökeres megjavításáért és nemzeti demokratikus egységfronton alapuló kormány megteremtéséért.

kedves elvtársak! a magyar kommunisták, a szocializmusépítő magyar nép a proletárnemzetköziség elvei alapján szolidárisak az önök harcával és őszintén kívánják, hogy a kongresszus által elfogadott program és határozat minden pontját maradéktalanul megvalósítsák.

éljen a proletárnemzetköziség legyőzhetetlen ereje!
éljen a japán kommunista párt!

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága.

/mt1/

--

- 40 -

17.55

18.30

18

bb 60. bezárta kapuit a salgótarjáni „képzőművész-tábor”,

vid zs/ke-lm sr

1961. július 24.

a képzőművészeti főiskola 23 növendéke egy hónapot töltött a salgótarjáni művésztelepen. raszler károly főiskolai docens, munkácsy-díjas grafikus irányításával a diákok körülbelül ezer vázlatot készítettek a salgótarjáni acélárugyárban, az üvegyárban és a közeli termelőszövetkezetekben. a legsikerültebb kompozíciókat, vázlatokat, festményeket a salgótarjáni józsef attila művelődési házban tárlaton mutatták be.

a művésznövendékek salgótarjáni táborozása hétfőn befejeződött. a fiatalok sok élménnyel, tapasztalattal gazdagodva tértek vissza a fővárosba./mt1/

--

bb 63. kubai szolidaritási gyűlések a gyárakban

t v/gk-lm sr

1961. július 24.

a budapesti nagyüzemekben is a kubai szolidaritási hét alkalmából a dolgozók röpgyűléseken, összejöveteleken együttérzésüket fejezik ki a hős, forradalmi néppel és tiltakoznak az amerikai agresszorok újabb kuba ellenes támadásának terve ellen. a magyar acélárugyár rugóműhelyében hétfőn az üzemegység szakszervezeti bizalmija ismertette a munkásoknak a kubai nép forradalom eredményeit, küzdelmeit, beszélt a közel múltban bejelentett kubai öt éves tervről. az értekezlet után az üzem dolgozói táviratot küldtek kuba magyarországi nagykövetségére és hangsúlyozták: támogatják a kubai nép igazságos harcát.

a ganz-mávag-gyár kovácsüzemének dolgozói - több mint száz munkás - hétfőn délután röpgyűlésen tiltakoztak az újabb agressziós készülődés ellen. a forró hangulatu munkásgyűlés részvevői táviratot küldtek az ensz-hez, amelyben többek között azt írták: - „mi, a ganz-mávag-gyár kovácsüzemének dolgozói fidel castro beszédéből tudomást szereztünk arról, hogy az amerikai imperializmus újabb agressziót készít elő kuba ellen. szolidaritást vállalunk a kubai nép igazságos harcával és elítéljük az agressziót! meg kell érteni mindenkinek, hogy aki kuba függetlensége ellen kezét emel, az a haladás, a népek szabadságának az ellensége./mt1

--

- 41 -

18.50

19.30

18

bb 61. időjárásjelentés

tm-lm li

1961. július 24.

a meteorológiai intézet jelenti július 24-én,
hétfőn 18 órakor:

tovább javul az idő

várható időjárás keddig: a felhőzet keleten is
felszakadozik. száraz, reggel helyenként párás idő. mérséklődő
északi szél. a nappali felmelegedés fokozódik. várható legma-
gasabb nappali hőmérséklet kedden 22-26 fok között.

távolabbi kilátások: a hét közepén mérsékelten
meleg idő./mti/

--

bbbb 62. hétfőn estig ötezer vagon búzát adtak át szolnok
megye termelészövetkezetei

vid hné-lm li

1961. július 24.

szolnok megyében a termelészövetkezetek naponta mintegy
250-300 vagon búzát szállítanak a terményforgalmi vállalat telepeire.
hétfőn estig beszállították az ötezredik vagon búzát is és ezzel
majdnem 50 százalékban eleget tettek a szerződésben vállalt köte-
lezettségeiknek. több termelészövetkezet már teljesítette buza-
értékesítési tervét. ezek közé tartozik az alattyáni vörös csillag
és az új élet, a jászárokszállási táncsics, valamint a jász-
felsőszentgyörgyi vörös hajnal. a mesterszállási uttörő tsz
például 75 vagon búzára szerződött és ezt hétfőn estig maradék-
talanul beszállította./mti/

--

- 42 -

18.52

1950
102

bb 64. hétfőn megkezdődött a d-4- k-70-es traktor próbasoroza-
tának gyártása

i sl/tr-lm vg sssss

1961. július 24.

a vörös csillag traktorgyárban, d-4-k-70-es jelzéssel
új traktortípust állítottak elő, amely a hasonló teljesítményű
traktoroktól eltérően nem láncfalpon, hanem négy külön-külön
meghajtott keréken jár. a láncfalpasnál sokkal gyorsabb és
süppedős talajon is jól használható. a tiszasülyi állami gazda-
ság rizsföldjein könnyedén vágta a 35-38 centiméter mély baráz-
dákat, a bánhalmi állami gazdaságban pedig, a nagy sárban is
megerősítés nélkül vontatta a 100 mázsa rizsszel megrakott két
pótkocsit.

a mintapéldánnyal végzett kísérletek alapján
hétfőn megkezdték a próbasorozat alkatrészeinek gyártását. az
idén összesen 35 új típusú, négy kerék meghajtású, 70 lóerős
traktor készül, ebből öt, terven felül. a próbasorozat gyártását
új megmunkáló gépek nélkül, a munka átcsoportosításával oldották
meg. a jövőre kezdődő üzemszerű gyártáshoz azonban már 20 új
gépet kap a vörös csillag traktorgyár./mti/

--

bb 65. guetemalai vendégek a magyar sajtó házában

t bc/gg szb li

1961. július 24.

francisco villagran kramer és julio enrique valladares castillo
guetemalai parlamenti képviselők és francisco mendez escobar új-
ságró, az egyik guetemalai lap főszerkesztője, hétfőn délután a
magyar sajtó házába látogattak és a magyar sajtó képviselőivel
találkoztak. a vendégeket szakasits árpád, a magyar újságírók or-
szágos szövetségének elnöke üdvözölte, majd a küldöttség tagjai
ismertették magyarországi utjuk tapasztalatait.

- az itt töltött kellemes napok alatt meggyőződünk mindannak
valótlanságáról, amit az ellenséges nyugati propaganda magyarorszá-
gról terjesztett. láttuk, hogy ebben az országban a parasztek
önként választották a szövetkezeti gazdálkodás útját, mert az
boldogulásukat, fejlődésüket szolgálja. nyitva állnak a templomok
kapui és mindenki gyakorolhatja vallását. nagy hatást tett ránk
a magyar nép építőmunkája. az önök hazájában az életszínvonal ma-
gasabb, mint a délamerikai országok bármelyikében.

a vendégek elmondották, hogy arról is tájékoztak: milyen le-
hetőségek vannak kapcsolataink kölcsönös fejlesztésére, majd is-
mételten hangsúlyozták, kedvező tapasztalatokkal térnek haza ma-
gyarországról. a továbbiakban a jelenlegi délamerikai politikai
helyzetről szölkáltak.

/folyt.köv./

20,40
21,10

102

- 43 -

bb 65. /guatemalai vendégek... folyt./- szb

- az amerikai egyesült államok guatemala területén kőszítette elő kuba elleni agresszióját - mondták többek között, majd hangsúlyozták: ezért nem a guatemalai nép, hanem a kormány a teletős.

- a mi népünk - folytatták - a latin-amerikai népek közül talán a legtöbbre értékeli a kubai forradalom vívmányait, jelentőségét. hazánk is az amerikai imperialista invázió áldozata lett. ezért bontakozott ki guatemalában tiltakozó mozgalom arra a hírre, hogy az amerikai imperialisták a kuba elleni invázió kiinduló pontjaként vették igénybe hazánk földjét, a latin-amerikai népek támogatják a kubai forradalmat, szolidárisak a kis szigetország népével. ma olyan a helyzet, hogy kubában nem ismétlődhet meg guatemala példája.

a találkozón további részében szó esett az amerikai államok szervezetének külszöbönálló montevidói gazdasági értekezletéről. a vendégek ezzel kapcsolatban elmondották: az egyesült államok gazdasági utakat keres a latin-amerikában jelentkező politikai mozgalmak leszerelésére. tudja azt, hogy ezek az országok szegények, s gyengeségüket úgy igyekeznek kihasználni, hogy a gazdasági segínyt politikai feltételekhez köti. hajlandó pénzt befektetni latin-amerikai országokba, hogy bizonyos mértékű gazdasági fejlődés következzen be, s ezzel elkerülje a kubai példa megismétlődését. de az amerikai imperialisták pénze sohasem lesz elegendő arra, hogy megoldja latin-amerika valódi problémáit. a montevidói konferencia sem fogja elősegíteni ezt. /mti/

bb 66 ifjúsági vezetőképző tábort nyílt debrecenben

vid ke szb sr

1961. július 24.

hétfőn debrecenben mintegy 300 hajdu-bihar megyei és debreceni fiatal részvételével ifjúsági vezetőképző-tábor kezdte meg munkáját. a kossuth lajos tudományegyetem aulájában dr. gombár józsef, a kisz hajdu-bihar megyei bizottságának agit. prop. titkára üdvözölte a fiatalokat, akik egyhetes táborozásuk ideje alatt időszaki ifjúsági feladatok gyakorlati és módszertani kérdéseit beszéltek meg. /mti/

20.45
21.05

Ne

- 44 -

MTI

a szerkesztőség figyelmébe!

ná/gg szb

1961. július 24.

mai bb 43-44-es kiadásunkon levő bb 65 számú hírnkben /guatemalai vendégek a magyar sajtó házában/ guatemala helyett mindent guatemala irandó. /mti/

bb 67. német-mongol film bemutatója a magyar optikai művekben

t v/gg-lm li

1961. július 24.

a német demokratikus köztársaság és a mongol népköztársaság nagykövetsége hétfőn a magyar optikai művek művelődési házában ünnepélyes filmbemutatót rendezett; nagyszámu érdeklődő előtt vetítették az aranyjurtá című új német-mongol koprodukciós filmalkotást. az előadáson megjelent kovács zoltán, az mszp központ bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, szarka károly külügyminiszterhelyettes, szakasits árpád, a muosz elnöke, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, jelen volt a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja.

a bemutató közönsége nagy tetszéssel fogadta a filmalkotást. /mti/

- v e g e -

22.15

22.00

Ne

- 45 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1961. július 25.

bb 1. indiai kiállításra készül a duclos bányagépgyár

1 szf/gk-lm vg

1961. július 25.

a duclos bányagépgyár műhelyeiben tervszerűen készülnek a hazai és külföldi bányák részére megrendelt gépek, ezenkívül több új gyártmányának kiállítási példányán is dolgozik az üzem, ezeket a szeptemberi zágrábi vásárra, valamint az Indiában decemberben megrendezendő nagyszabású bányagépkiallításra küldik.

India egyik legjobb megrendelője a duclos-gyárnak, számos aknaszállítóberendezést, bányavittlát, kőta-féle rakodógépet exportált már a vállalat ebbe a távoli országba, a nikex útján, az indiai szakemberek elégedettek a magyar bányagépekkel, ezért most meghívták a budapesti gyárat a dhanbad bányaváros bányászati egyetemének megnyitása alkalmával rendezendő kiállításra, amelyen a világ csaknem valamennyi nagy bányagépgyára kiállítja termékeit, a duclos-gyár hidas-rakodógéppel vesz részt a kiállításon, ezenkívül elküldi az f-5-ös fejtő-rakodógép modelljét, ezt a két gépet még nem ismerik Indiában, a dhanbadi kiállításra az indiai szabványoknak megfelelő, különleges példányt készítenek a hidas-gépből, a kiállítási példány szerelését rövidesen befejezik./mti/

--

bb 2. nagyteljesítményű fóliahengereket kap a kőbányai könnyűfémmű

1 szf/gk-lm vg

1961. július 25.

két új alumíniumfólia henger alapjainak építését kezdték meg a kőbányai könnyűfémműben, sietnek a gépalapok lerakásával, mert a jövő hónapban várják a nagyteljesítményű, korszerű fóliahengerek érkezését Angliából, az angol gyár szerelőivel együtt, akik összeállítják majd a gépeket.

a két új henger felállítása kezdete annak a nagyszabású átalakításnak, amely a kőbányai könnyűfémműben a következő években végbemegy, amint ugyanis üzembehelyezik majd a székesfehérvári könnyűfémmű új hengerművét, kőbányán fokozatosan megszüntetik az alumínium félkészgyártást és a gyárat teljesen átállítják fóliahengerteljesre, a fóliagyártás már a két új géppel is jelentősen fejlődik.
/folyt.köv./

ME

- 1 -